

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ШТО ХВАЛЮЕ
СТАРШЫНЬ
СЕЛЬСАВЕТАЎ

М_С

ЗВЯЗДА

24 СТУДЗЕНЯ 2024 г.
СЕРАДА
№ 16 (30150)

МЯСЦОВАЕ
САМАКІРАВАННЕ

КАЛІ ЧАКАЦЬ
ГРЫП?

13

КОРАТКА

- Паступленні ў бюджэт Гомельскай вобласці ў 2023 годзе выраслі на 17,4 %.
- Біржавы тавараабарот Беларусі і Узбекістана ў 2023 годзе вырас у 17 разоў.
- Беларусь будзе супрацоўнічаць з Манголіяй у галіне племянной жывёлагадоўлі.
- Сабаленка прабілася ў паўфінал адкрытага чэмпіянату Аўстраліі.
- Адноўлены чартарныя рэйсы з Гомеля ў Егіпет.
- Экспарт прадукцыі лясной, дрэваапрацоўчай і цэлюлозна-папяровай галіны ва Узбекістан вырас амаль удвая.

«ПІЛЬНАСЦЬ І ЯШЧЭ РАЗ ПІЛЬНАСЦЬ»

Рашэнне наконт аховы дзяржаўнай граніцы — асаблівае ў сілу абстаноўкі

Фота: БелТА.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка зацвердзіў рашэнне на ахову дзяржаўнай граніцы органамі пагранічнай службы ў 2024 годзе. Кіраўнік дзяржавы заўважыў, што гэта традыцыйнае мерапрыемства, якое паўтараецца з года ў год, але яно вельмі важнае ў сілу той абстаноўкі, якая разгортваецца вакол нашай Беларусі, вакол нашых граніц. «Таму сённяшняе рашэнне наконт аховы дзяржаўнай граніцы мае сваю адметнасць менавіта ў тым, што ў нас асаблівае становішча. На поўдні — вайна. На захадзе — Польшча. Літва, балтыйскія дзяржавы — і таго горш. Падкрэсліваю: і таго горш. Там рыхтуюцца адпаведныя атрады, «палкаводцы» вызначаны, мы іх ведаем. Ведаем «байцоў» гэтых атрадаў, якія гатовыя ваяваць супраць уласнай краіны, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Таму, як я заўсёды кажу ваенным і асабліва міністру абароны, мы не павінны нічога праяваць, па-народнаму кажучы. Ні ў якім разе нельга дапусціць нейкага выпадковага развіцця падзей на нашай граніцы. Таму пільнасць і яшчэ раз пільнасць».

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што пакуль адказныя за абарону граніцы нядарэмна выконваюць свае функцыі. На мерапрыемстве прысутнічалі дзяржаўны сакратар Савета бяспекі

Аляксандр Вальфовіч, міністр абароны Віктар Хрэнін, старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Канстанцін Моластаў і начальнік Генеральнага штаба Узброеных Сіл —

першы намеснік міністра абароны Віктар Гулевіч.

Прэзідэнт пацікавіўся, як сёння абстаноўка на граніцы — на зямлі і ў небе. Ахова дзяржаўнай граніцы сёння ўзмоцнена арміяй. Якая функцыя, роля арміі? Як яна там выконваецца, аказваючы падтрымку і садзейнічанне нашым пагранічным войскам?

Старшыня Дзяржаўнага пагранічнага камітэта Канстанцін Моластаў далажыў пра абстаноўку на дзяржаўнай граніцы на 23 студзеня. Па яго словах, на латвійскай частцы граніцы вырас патак незаконнай міграцыі і супрацьстаянне, якое выяўляецца ў выдварэнні мігрантаў на нашу тэрыторыю. Паводле слоў Канстанціна Моластава, да аховы дзяржаўнай граніцы з латвійскага боку разам са штатнымі падраздзяленнямі прыцягнуты таксама ваеннаслужачыя і супрацоўнікі паліцыі гэтай краіны. Прыгранічная тэрыторыя Літвы актыўна выкарыстоўваецца для дыслакацыі падраздзяленняў Узброеных сіл ЗША і Германіі, у 2023 годзе было праведзена каля 12 вучэнняў.

«Значыць, акрамя пагранічнага кантынгенту, яны сцягнулі туды ўзброеныя сілы, і Латвія, і Літва асабліва, у тым ліку і замежныя», — удакладніў Прэзідэнт. — «Асабліва Літва, — адказаў Канстанцін Моластаў. — Германія і ЗША пераважаюць». — «Ваенным трэба мець на ўвазе і трымаць іх, шчыра скажам, у прыцэле», — заўважыў Прэзідэнт.

Па словах Канстанціна Моластава, з напружкам Польшчы нам супрацьстаяць групы сіл. Выкарыстоўваючы ўзведзеную агароджу п'яціметровай вышыні для сістэм відэаназірання, яны праводзяць штодзённую паветраную разведку. «Мяне інфармуюць мае крыніцы, у тым ліку і пагранічнікі, і ваенныя, аб тым, што гэта агароджа супраць мігрантаў практычна не працуе. Мігранты яе пераадоўваюць без праблем», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка. Старшыня Пагранічнага камітэта падкрэсліў, што гэта праўда, самі палкі ацэньваюць эфектыўнасць свайго пята на 60 працэнтаў, не больш, і мігранты знаходзяць спосабы яго пераадолець.

СТАР. 2

ЦЫТАТА ДНЯ

Леанід МАРТЫНЮК, памочнік Прэзідэнта — інспектар па Магілёўскай вобласці:

«Поспех любога прадпрыемства — у сукупнасці кіраўніцкіх рашэнняў, прынятых кіраўнікамі, вопыту калектыву і традыцый, закладзеных на вытворчасці. Важна сачыць за сучаснымі павевамі і тэндэнцыямі, ісці ў нагу з часам і прыягваць ішча новыя рынкі, новыя віды прадукцыі. Адзін кіраўнік не справіцца з такой задачай. Тут важная самааддача і прафесіяналізм калектыву, увага з боку прадстаўнікоў улады».

Адзін раён — адзін праект

Пляцоўка для перспектывных

На прадпрыемстве «Чырвоны харчавік — Слаўгарад» моладзь стварае інавацыйны прадукт

Івану ПІСЧЫКУ няма яшчэ і 31, а ён ужо галоўны інжынер прадпрыемства — другая асоба пасля дырэктара. І ён не адзіны з моладзі, хто займае тут адказныя пасады. Наогул, прадпрыемстваў, дзе б усімі вытворчымі працэсамі кіравала моладзь, няшмат. А тут увесь касцяк — учарашнія выпускнікі беларускіх ВНУ, якія прыйшлі не на нешта гатовенькае, каб ціхенька адпрацаваць і з'ехаць. Наадварот, менавіта яны будавалі і развівалі сучасную вытворчасць, заліскалі лінію і вялі перагаворы па ўсіх кірунках. Таму пасля адпрацоўкі яны не спяшаюцца змяніць месца работы.

СТАР. 4

Жывіце ў бяспецы

АБАГРЭЦЦА І НЕ ЗГАРЭЦЬ

Як пазбегнуць пажараў па прычыне няправільнай эксплуатацыі пачнога ацяплення і электраабсталявання

Пажары ў жылым фондзе працягваюць усьпяхваць то ў адным, то ў другім рэгіёне краіны. Ратавальнік прафесійна спраўляюцца з вогненнай стыхіяй, у прамым сэнсе выцягваюць людзей з таго свету. Аднак не заўсёды ў надзвычайнай сітуацыі ёсць каму выклікаць супрацоўнікаў Міністэрства па надзвычайных сітуацыях, а чалавеку, каб атруціцца чадным газам, як вядома, дастаткова ўсяго некалькіх хвілін...

Фота: тэлеканал МНС.

СТАР. 5

ISSN 1990 — 763X

9 771990 763008

«ПІЛЬНАСЦЬ І ЯШЧЭ РАЗ ПІЛЬНАСЦЬ»

Віктар ХРЭНІН і Аляксандр ВАЛЬФОВІЧ.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У 2024 годзе прыярытэтным наамаганні ў ахове граніцы будучы сканцэнтраваны на правядзенні мерапрыемстваў па выяўленні і спыненні выклікаў і пагроз нацыянальным інтарэсам Беларусі ў пагранічнай прасторы, забеспячэнні бязвізавага рэжыму для грамадзян Літвы, Латвіі і Польшчы, далейшым нарошчванні інжынернага ўладкавання дзяржаўнай граніцы. Працягнуцца будаўніцтва і ўвод у строй новых комплексаў падраздзяленняў граніцы і аб'ектаў пагранічнай інфраструктуры, далейшае развіццё, аснашчэнне сучасным узабраеннем і тэхнічнай манеўранымі груп. У прыярытэце і ўдасканаленне баявой, прафесійнай падрыхтоўкі органаў пагранічнай службы, вучэбнай матэрыяльна-тэхнічнай базы, далейшае развіццё сістэмы падрыхтоўкі афіцэрскага кадраў.

Валерыя СЦЯЦКО.

У ТЭМУ

Галоўнае даручэнне — надзейная ахова дзяржаўнай граніцы

У размове з журналістамі **Канстанцін МОЛАСТАЎ** падкрэсліў, што абстаноўка на дзяржаўнай граніцы і ў пагранічнай прасторы на сёння стабільна напружаная. «Тыя ваенныя выклікі, якія ідуць з усіх сумежных краін, мы бачым і свочасова на іх рэагуем. Сумесна з Міністэрствам абароны, Камітэтам дзяржаўнай бяспекі, Міністэрствам унутраных спраў гатовы забяспечваць нацыянальную бяспеку ў тым ліку і пагранічнай сферы», — запэўніў ён.

Сёння паблізу ад беларускай граніцы сканцэнтравана групоўка ўзброеных фарміраванняў Украіны. Уздоўж нашых рубяжоў працягваюць актыўна ўзводзіцца мінныя палі, розныя інжынерныя збудаванні і загароды. Вядзецца разведка беларускай тэрыторыі з выкарыстаннем розных тэхнічных сродкаў і беспілотных лятальных апаратаў. У гэтых умовах беларуская пагранічная працягваюць несці службу на паўднёвым напрамку ва ўзмоцненым рэжыме. Старшыня Пагранічнага камітэта падкрэсліў, што на гэтым участку граніцы абстаноўка такая ж, як была і ў мінулым годзе. «Украіна ў аснову паклала прымяненне абарончых пазіцый, у тым ліку і ў пунктах пропуску, якія цяпер не дзейнічаюць. Глыбока эшаліраванае размяшчэнне узброеных мабільных пагранічных атрадаў», — адзначыў Канстанцін Маластаў. Што датычыцца правакацый на ўкраінскаму частку граніцы, то, па словах старшыні пагранічнага ведамства, іх колькасць, у тым ліку з прымяненнем беспілотных лятальных апаратаў, значна зменшылася.

У мінулым годзе на мяжы з Латвіяй значна вырасла колькасць спробаў выцяснення бежанцаў, якія суправаджаюцца грубым ужываннем сілы з боку латвійскіх сілавікоў. Зафіксаваны 43 смерці і мноства зраненых іншаземцаў, шпіталізаваных у беларускія ўстановы аховы здароўя. Прыгранічная тэрыторыя Літвы актыўна выкарыстоўваецца для

Канстанцін МОЛАСТАЎ.

дыслакацыі падраздзяленняў Узброеных сіл ЗША і Германіі. На палігоне «Пабрадэ» на пастаяннай аснове праводзяцца розныя вучэбныя аперацыйна-тактычныя ўзроўні. З боку Польшчы засяроджана групоўка сіл і сродкаў, якая складаецца з пагранічнай аховы, узброеных сіл і паліцыі. На працягу мінулага года тут адзначаліся шматлікія спробы выцяснення замежнікаў, а таксама перамяшчэння на беларускую тэрыторыю збітых і загінулых ад ран бежанцаў.

Канстанцін Маластаў расказаў, што асноўнае даручэнне Прэзідэнта да органаў пагранічнай службы — надзейная ахова дзяржаўнай граніцы ў сённяшніх умовах.

Начальнік Генеральнага штаба Узброеных сіл — першы намеснік міністра абароны Віктар ГУЛЕВІЧ

расказаў, што групоўка ваенна-паветраных сіл краін НАТА, якая засяроджана каля нашай дзяржаўнай граніцы, стварае дадатковыя выклікі і пагрозы на граніцы ў паветранай прасторы. «Узброеныя сілы прыкладваюць дадатковыя меры па нарошчванні радыёлакацыйнага поля, сіл сродкаў радыётэхнічных войскаў, сіл сродкаў радыёэлектроннай барацьбы, якія могуць паспяхова праводзіць мерапрыемствы па выяўленні суднаў парашульнікаў і па ўздзеянні на іх», — сказаў ён. Віктар Гулевіч адзначыў, што колькасць пракацый у паветранай прасторы захавалася на ранейшым узроўні. «Неабходна адзначыць, што насычэнне нашых радыётэхнічных войскаў новымі ўзорамі як айчынай вытворчасці, так і паступіўшых з Расійскай Федэрацыі, павышае магчымасці нашых войск ваенна-паветранай абароны па ўскр'яццё спроб такіх правакацый і магчыма выпадковых парашульнікаў. Мы можам гэта адсочваць, дакументаваць і прад'яўляць нашым сумежным краінам, якія, хочацца верыць, робяць гэта выпадкова, а не наўмысна», — падкрэсліў начальнік Генеральнага штаба.

«Падрыхтоўка да выбараў ідзе спакойна і без эксцэсаў»

На пасяджэнні Цэнтрвыбаркама разгледзелі бягучыя пытанні, якія датычацца выбараў дэпутатаў у адзіны дзень галасавання

Сярод іх — арганізацыя галасавання беларускіх грамадзян, якія пражываюць за мяжой, размеркаванне бясплатнага эфірнага часу для выступленняў кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу восьмага склікання па тэлебачанні і радыё. Акрамя таго, зацверджаны метадычныя рэкамендацыі па арганізацыі і правядзенні выбараў у Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу восьмага склікання і Усебеларускі народны сход, вызначаны склад навукова-экспертнага савета пры Цэнтральнай выбарчай камісіі.

Як расказаў у размове з журналістамі старшыня Цэнтральнай выбарчай камісіі **Ігар КАРПЕНКА**, у навукова-экспертны савет пры ЦВК уваходзяць людзі, якія маюць пэўныя навуковыя дасягненні ў галіне права, уключаючы выбарчае і канстытуцыйнае, і якія будуць дапамагаць Цэнтральнай выбарчай камісіі займацца аналізам выканання заканадаўства пры правядзенні выбараў.

«Пасля кожнай выбарчай кампаніі мы аналізуем, як на практыцы прымяняліся тыя ці іншыя нормы, — канкрэтызаваў ён. — Разглядаем гэтыя пытанні, уносім пэўныя прапановы суб'ектам заканадаўчай ініцыятывы для таго, каб удасканаліць выбарчае заканадаўства». Пры гэтым Ігар Карпенка звярнуў увагу, што ўдасканаленне выбарчага заканадаўства з'яўляецца адным з элементаў удасканалення выбарчай сістэмы, якая не стаіць на месцы, а развіваецца разам з нашай дзяржавай, а таксама разам з тымі палітычнымі працэсамі, якія адбываюцца як унутры нашай краіны, так і на знешнім контуры.

Старшыня Цэнтрвыбаркама падкрэсліў, што падрыхтоўка да выбараў ідзе спакойна і без эксцэсаў, у адпаведнасці з устаноўленым календарным планам. «Мы знаходзімся

Фота БелТА.

на этапе рэгістрацыі патэнцыяльных кандыдатаў у дэпутаты ўсіх узроўняў, — адзначыў Ігар Карпенка. — Гэты працэс завершыцца 30 студзеня. З 31 студзеня да 24 лютага ўключна пройдзе этап агітацыі».

На дадзены момант зарэгістравана 4439 нацыянальных назіральнікаў: «Але гэта толькі ў тэрытарыяльных акруговых камісіях, — удакладніў старшыня ЦВК. — Цяпер ідзе працэс фарміравання ўчастковых выбарчых камісій, у агульнай колькасці іх створана 5411. І, вядома ж, пры ўчастковых камісіях таксама будуць нацыянальныя назіральнікі — гэта значыць, што лічба можа вырасці ў разы».

Па стане на 22 студзеня зарэгістравана 58 міжнародных назіральнікаў. Работу штаба доўгатэрміновых назіральнікаў ад-

крыла сустрэча Ігара Карпенкі з кіраўніком місіі назіральнікаў ад СНД, генеральным сакратаром СНД Сяргеем Лебедзевым, якая адбылася напярэднядні. Па меркаванні Цэнтрвыбаркама, міжнародных назіральнікаў будзе даволі шмат. Рыхтуецца каля 300 пакетаў дакументаў, каб назіральнікі адчувалі сябе ў Беларусі камфортна і маглі свабодна ўдзельнічаць у працэсе назірання за адзіным днём галасавання.

У Цэнтральную выбарчую камісію паступіла ўжо каля 200 вусных зваротаў грамадзян. Па словах Ігара Карпенкі, большасць з іх звязаны з удакладненнем неабходных дакументаў на тых ці іншых стадыях выбарчай кампаніі, прымяненнем той ці іншай нормы выбарчага заканадаўства. Акрамя таго, зарэгістраваны звароты, якія не адносяцца да

кампетэнцыі ЦВК: людзі просяць дапамогі ў рамонце даху або дарогі. Такія звароты адпраўляюцца ў мясцовыя праваконтны органы. Без увагі не застаецца ні адзін зварот, які трапляе ў Цэнтрвыбаркам.

Што датычыцца галасавання нашых грамадзян, якія пражываюць за межамі Рэспублікі Беларусь, у адпаведнасці з абноўленым заканадаўствам, выключана норма аб правядзенні галасавання за мяжой. «Па ўзгадненні з Міністэрствам замежных спраў і Мінскім гарадскім выканаўчым камітэтам намі прынята рашэнне аб тым, што для грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія аформілі пастаяннае пражыванне на тэрыторыі іншай дзяржавы, будзе вызначаны адзін участак, на якім такія катэгорыя нашых грамадзян зможа прыехаць у краіну і прыняць удзел у галасаванні па выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Рэспублікі Беларусь, — паведаміла сакратар Цэнтральнай выбарчай камісіі **Алена БАЛДОЎСКАЯ**. — Чаму толькі Палаты прадстаўнікоў? У адпаведнасці з Канстытуцыяй, дэпутатаў мясцовых Саветаў выбіраюць жыхары адпаведнай адміністрацыйна-тэрытарыяльнай адзінкі».

Для галасавання грамадзян, якія пастаянна пражываюць за мяжой, вызначаны ўчастак № 248, які размешчаны на тэрыторыі горада Мінска па адрасе: вуліца Сявядлова, 30 (на базе гімназіі № 75 імя Масленікава). Што датычыцца катэгорыі грамадзян, якія пражываюць за мяжой, але маюць рэгістрацыю па месцы знаходжання на тэрыторыі нашай краіны, то яны будуць уключаны ў спісы для галасавання па месцы рэгістрацыі. І тыя, і другія змогуць атрымаць бюлетэні, прад'явіўшы пашпарт, ідэнтыфікацыйную карту або біяметрычны пашпарт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь.

Бераніка КАНЮТА.

Навукоўцы павінны зазіраць за гарызонт...

Нягледзячы на санкцыі Захаду, Нацыянальная акадэмія навук актыўна развівае супрацоўніцтва з многімі краінамі і паспяхова вядзе работу па розных кірунках.

Як адзначыў старшыня Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі **Уладзімір ГУСАКОВ**, поспехі ў атамнай энергетыцы, распрацоўкі ў сферы медыцыны і стварэнне лінейкі айчыннага электратранспарту можна лічыць прарывнымі для беларускіх навукоўцаў.

Закранаючы вынікі работы Нацыянальнай акадэміі навук у 2023 годзе, **Уладзімір Гусакоў** нагадаў, што галоўнымі крытэрыямі працы вучоных з'яўляюцца дынаміка беларускай эканомікі і гарманічнае развіццё сацыяльнай сферы. НАН Беларусі як вышэйшая навуковая арганізацыя краіны ў мінулым годзе працягвала ажыццяўляць навуковае забеспячэнне і суправаджэнне больш як 35 праграм, у тым ліку ў сферы фундаментальных даследаванняў, навукова-тэхнічных і галювых.

Кіраўнік Акадэміі навук адзначыў, што было забяспечана дасягненне ўсіх мэтавых паказчыкаў, а па шэрагу індэкатараў айчынных распрацоўшчыкі спрацавалі на апераджэнне. Тым самым павышаецца планка вынікаў сваёй уласнай фундаментальнай і прыкладнай навукі. А ў сучасных умовах грань паміж гэтымі буйнымі кампанентамі становіцца практычна неазначанай.

Месяцавая праграма і лінейка электрамабіляў

У топ-10 дасягненняў нашай навукі ўваходзяць распрацоўкі шырокага спектра: ад звышмоцных электрычных палёў і прымянення ніобіевых рэзанатараў да супрацьвіруснай і проціпухліннай тэрапіі. У структуры НАН звыш 100 вытворчасцяў. Навука цяпер цесна інтэграваная ў беларускую эканоміку.

Уладзімір Гусакоў падкрэсліў, што Акадэмія навук узаемадзеінічае са 100 краінамі — ад Кітая, Індыі і Кубы да Заходняй Еўропы, Японіі і ЗША. Пры Акадэміі функцыянуюць 48 міжнародных даследчых цэнтраў. Толькі за мінулы год яе наведвалі дэлегацыі з 40 краін.

Як вынік — развіццё сумесных праектаў. У кастрычніку мінулага года НАН Беларусі і Кітайская нацыянальная касмічная адміністрацыя падпісалі дэкларацыю аб супрацоўніцтве ў працэсе стварэння і эксплуатацыі Міжнароднай навуковай месяцавай станцыі. Профілія інстытуты НАН ужо ўзаемадзеінічаюць з аналігчнымі кітайскімі структурамі.

«Мы ўключыліся ў месяцавую праграму. Гэта вельмі важна. І паказальна, што Кітай прапанаваў такое супрацоўніцтва невялікай краіне — Беларусі», — акцэнтаваў увагу **Уладзімір Гусакоў**.

Асобныя распрацоўкі беларускіх навукоўцаў пераўзыходзяць сусветны ўзровень. Адзін з прыкладаў — выкарыстанне хімерных антыгенных рэагентаў малекул РНК, якія вучаць імунныя клеткі пацыента змагацца з ракавымі пухлінамі. Распрацоўка выкарыстоўваецца пры правядзенні CAR-T-клетачнай тэрапіі лейкозаў у РНЦЛ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя **Аляксандрава**.

Важна не стаяць на месцы. НАН сфармавала рэзерт перспектывных праектаў, якія ўключаюць ужо 81 прапанову. Адно з першачарговых — стварэнне сеткі мабільнай электрасувязі 5G. Распрацавала Акадэмія навук і лінейку электрамабіляў рознай мадыфікацыі і прызначэння, у ліку якіх мадэль легкаважкі з максімальна ступенню лакалізацыі на асноўных кампанентах. Створаны цэнтр кампетэн-

цый, якія рэалізуюцца ў краіне з нуля. Як чакаецца, вытворчасць айчыннага электрамабіля запусціць да 1 студзеня 2025 года.

І сябе паказаць, і выгадна паглядзець

Пад эгідай НАН за мінулы год праведзена 26 выставачных мерапрыемстваў, падпісана 80 пратаколаў і 450 кантрактаў. «Мы цяпер дамаўляемся аб абмене распрацоўкамі з Акадэміяй навук Кітая: прадставім у іх свае распрацоўкі, а кітайскія навукоўцы прадставяць свае дасягненні ў нашай краіне. Плануецца зрабіць гэта ўжо вясной».

Уладзімір Гусакоў падкрэсліў, што выставачная дзейнасць — гэта вельмі выгадна. На рубль выдаткаў краіна атрымала 16 долараў даходу па заключаных дагаворах і кантрактах.

Кіраўнік НАН таксама заўважыў, што выстава «Беларусь інтэлектуальная», якая прайшла ў пачатку 2023 года, выклікала шырокі рэзананс. «Пасля правядзення «Беларусь інтэлектуальная» ў Мінску і рэгіёнах да нас паехалі цэлыя дэлегацыі з абласцей, з прадпрыемстваў і арганізацый, — расказаў **Уладзімір Гусакоў**. — У Нацыянальнай акадэміі навук таксама ёсць пастаянна дзеючая выстава — наведванні працягваюцца дагэтуль. Мы пастаянна абнаўляем экспазіцыю, прадстаўляючы найноўшыя распрацоўкі».

На думку старшыні Прэзідыума НАН, своеасаблівым працягам «Беларусь інтэлектуальная» стала экспазіцыя, якая адкрылася ў лістападзе ў павільёне Беларусі на ВДНГ у Маскве, дзе прадстаўлены некаторыя з паказаных раней у нас экспанатаў — касмічныя, авіятэхнічныя, навуковыя распрацоўкі, а таксама ўвасобленыя праекты беларускага машынабудавання — ад мадэляў да рэальных машын. Характэрна, што айчынная экспазіцыя выклікала вялікую цікавасць — за два месяцы работы выставы яе наведвалі больш за 215 тысяч чалавек. **Уладзімір Гусакоў** дадаў, што пасля Масквы пры наўняўці цікавасці экспазіцыя можа з часам дэманстравацца і ў іншых расійскіх рэгіёнах.

Калі інвестыцыі працуюць

Па стане на снежань 2023 года ў Беларусі было акрэдытавана ў якасці навуковых арганізацый 224 юрыдычныя асобы. Пра гэта паведаміў старшыня **Дзяржаўнага камітэта па навуцы і тэхналогіях Сяргея ШЛЫЧКОЎ**.

У ажыццяўленні навуковых даследаванняў і распрацовак удзельнічалі больш чым 25 тысяч чалавек, з якіх крыху больш за 500 дактароў навук і прыкладна 2500 кандыдатаў навук. У рамках праграмы інавацыйнага развіцця выконваецца 86 інавацыйных праектаў.

У галіне машынабудавання гэта новыя мадэлі камбайнаў, новыя інтэгральныя мікрасхемы, у галіне аховы здароўя — новыя метады лячэння з выкарыстаннем 3D-тэхналогіі, у аграрнапрамысловым комплексе — новыя сарты раслін і пароды жывёл. А таксама новыя тэхналогіі і прадукцыя харчовай прамысловасці. Гэты спіс можна працягваць доўга.

Па папярэдніх даных за мінулы год, у навукова-тэхнічнай дзейнасці за 1 рубль інвестыцый у сярэднім рэалізавана прадукцыі на 11 рублёў, у інавацыйнай дзейнасці на 1 рубль інвестыцый рэалізавана прадукцыі на 15,5 рубля. Экспарт склаў 6 рублёў, з іх высокатэхналагічны — 4,2 рубля.

Практычна ўсе вядомыя ў свеце паказчыкі, якія характэрныя для ўзроўня інавацыйнага развіцця дзяржавы, у нас знаходзяцца ў станоўчай дынаміцы, усе яны выкананы.

Да канца мінулага года ў краіне дзейнічала 17 тэхналагічных паркаў, колькасць рэзідэнтаў у іх дасягнула 260. Аб'ём вырабленай гэтымі рэзідэнтамі прадукцыі склаў больш за 450 мільёнаў рублёў — рост гэтага паказчыка ў шэсць разоў з 2016 года.

Сяргей Шлычкоў таксама праінфармаваў, што 26 студзеня ў Нацыянальнай бібліятэцы з 10 раёнцаў пачне работу выстава навуковых дасягненняў Беларусі. Там будуць прадэманстраваны больш за 280 распрацовак ад 80 навуковых арганізацый нашай краіны.

Вакцыны супраць грыпу і не толькі

На аснове найноўшых біятэхналогіяў акадэмічнымі навукоўцамі ўпершыню створаны прататыпы дзвюх айчынных вакцын супраць грыпу, расказаў **Уладзімір Гусакоў**.

Беларускія навукоўцы вядуць работы па розных кірунках, уключаючы распрацоўку фармацэўтычных прэпаратаў.

У навукова-вытворчым цэнтры біятэхналогіяў НАН Беларусі.

«У галіне медыцыны і фармакалогіі на аснове найноўшых біятэхналогіяў акадэмічнымі навукоўцамі ўпершыню створаны прататыпы дзвюх айчынных вакцын супраць грыпу, чаго раней ніколі не было. Адна з іх інактывавана культуральна, другая рэкамбінантная з антыгенамі вірусаў з раслін», — сказаў **Уладзімір Гусакоў**.

Гэта не ўвесь спіс дасягненняў навукоўцаў. Паводле яго слоў, таксама былі распрацаваны і ўжаранены ў практыку новыя тэхналагічныя працэсы для высокадакладнага сінтэзу бялкоў, у прыватнасці, атрыманы эксперыментальныя ўзоры прэпарату для лячэння ішеміі ніжніх канечнасцяў на аснове ДНК плазмід.

Вялікім прарывам летас стала распрацоўка навукоўцаў разам з беларускімі ўрачамі-анкалагамі па барацьбе з ракам. Гаворка ідзе пра канструкцыю хімерных антыгенных рэагентаў малекул-РНК, якія вучаць імунныя клеткі пацыента змагацца з ракавымі пухлінамі.

Першы намеснік міністра аховы здароўя Беларусі Алена КРАТКОВА распавяла, што CAR-T тэрапія дазваляе дарослым і дзеціма змагацца з агрэсіўнымі формамі ў клетачных лімфамах, якія не ўспрымаюцца да звычайнага проціпухліннага лячэння.

«Вольг прымянення ў 10 дзяцей паказвае 85-працэнтную выжывальнасць, гэта вельмі

высокі працэнт. У дарослых ён выкарыстоўваўся ў 27 пацыентаў», — удакладніла яна.

Намеснік міністра адзначыла, што навуковыя даследаванні беларускіх вучоных-медыкаў вядуцца з улікам магчымасці прымянення атрыманых вынікаў у практычнай дзейнасці.

«Асабліваць Беларускай медыцынскай навукі — яе практыка-арыентаванасць, — сказала яна. — У цяперашні час у краіне рэалізуюцца больш за 350 навуковых праектаў, вынікам якіх у мінулым годзе стала распрацоўка 128 новых метадаў дыягностыкі і лячэння, якія ўжо рэалізаваны актывамі ўжаранення і публікацыямі». Алена Краткова таксама назвала асноўныя кірункі ў ахове здароўя, якія з'яўляюцца прыярытэтам для навуковых даследаванняў. Першы — праблемы ў галіне медыцынскіх біятэхналогіяў, у тым ліку ў рамках рэалізацыі Канцэпцыі нацыянальнай сістэмы забеспячэння бялагічнай бяспекі. Другі — распрацоўка лекавых сродкаў, дыягностычных прэпаратаў, тэст-сістэм. Трэці — п'яніны аховы мацярынства і дзяцінства. Чацвёрты — метады прафілактыкі, дыягностыкі і лячэння анкалогіі. Пяты — захаванні сардэчна-сасудзістай і нервовай сістэм.

Прадстаўнік Міністэрства аховы здароўя таксама адзначыла, што ў 2023 годзе ў краіне было зарэгістравана 46 айчынных лекавых прэпаратаў. Прычым кожны трэці зарэгістраваны лекавы прэпарат з'яўляўся айчынным. Як і кожны пяты з 417 вырабаў медыцынскага прызначэння.

У сістэме Міністэрства аховы здароўя налічваецца 25 навуковых арганізацый, працуе больш за 2500 медыцынскіх работнікаў з навуковай кваліфікацыяй, з якіх 387 — дактары медыцынскіх навук. Штогод больш за 17 працэнтаў ад усіх дысертацый, якія абараняюцца ў Беларусі, адносяцца да медыцынскага профілю. Мінулы год не стаў выключэннем: абаронена 87 дысертацый, з якіх 67 — на саіканне кандыдата медыцынскіх навук і 19 — на саіканне ступені доктара медыцынскіх навук.

Нобелеўскі камітэт... ён у Швецыі засядае

Уладзімір Гусакоў лічыць, што ў краіне ёсць патэнцыяльныя прэтэндэнты на Нобелеўскую прэмію. Аднак, на яго думку, крытэрыі прысуджэння ўзнагароды цяпер залішне палітызаваныя, таму рэальныя шанцы на яе атрыманне беларусамі невялікія.

«У нас нават былі спробы прабіцца, не будучы казач з кім, але гэта немагчыма, паколькі Нобелеўскі камітэт у Швецыі засядае, і ён настолькі палітызаваны, і там чарговыцца на некалькі гадоў наперад — каго яны ўжо абяруць. Ужо чарга ўсталявалася, нас пакуль у гэтай чарзе няма», — падзяліўся сваім меркаваннем кіраўнік НАН.

Уладзімір Гусакоў таксама лічыць, што ў нашай краіне ёсць «па статусе, па значнасці, па распрацоўках, па маштабнасці, па ахове працы абсалютна прыдатны пад Нобелеўскую прэмію» навукоўцы і даследчыкі.

«Але цяпер Нобелеўская прэмія вельмі палітызаваная і нават прыватызаваная амерыканцамі. Вывіглядае: асноўныя лаўрэаты — гэта амерыканцы альбо з амерыканскім удзелам», — падкрэсліў старшыня Нацыянальнай акадэміі навук. З яго слоў, заснавальнікі прэміі ігнаруюць сёння нават прадстаўнікоў Расіі і Кітая.

Сяргей КУРКАН.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

У Фінляндыі значна ўзраста колькасць рабаванняў

Летась у Фінляндыі на 18 працэнтаў павялічылася колькасць рабаванняў у параўнанні з папярэднімі годамі. Пра гэта паведаміла тэлерадыёкампанія Yle.

Паводле даных Статыстычнага цэнтра краіны, у мінулым годзе паліцыя атрымала паведамленні аб 2,8 тысячы рабаванняў. Больш за ўсё такіх злачынстваў зафіксавана ў паліцэйскіх акругах Оулу, Унутранай Фінляндыі, Хяме і Паўднёва-Заходняй Фінляндыі. Рабаванні класіфікуюць як крадзяжы з ужываннем гвалту ці пагрозы гвалту. Да злачынстваў, звязаных з рабаваннем, таксама адносяцца выпадкі вымагальніцтва.

У мінулым годзе па ўсёй краіне было зарэгістравана 43 тысячы злачынстваў супраць жыцця і здароўя, што на 6,5 працэнта больш, чым у 2022 годзе. З іх 62 — забойствы.

Прэм'ер-міністр Індыі адкрыў велічны храм у гонар бога Рамы

Нарэндра Модзі ўзначаліў асвячэнне велічнага храма індуйскага бога Рамы ў горадзе Аёдх'я (штат Утар-Прадэш). Аб гэтым паведаміла India Today. У горад прыбылі дзясяткі тысяч паломнікаў з усёй Індыі, каб прыняць удзел ва ўрачыстасцях. Як паведаміла BBC, Нарэндра Модзі адзначыў, што адкрыццё храма азнаменавала «новуе эру» для Індыі, гэты дзень «увойдзе ў гісторыю». Сярод гасцей

мерапрыемства ў Аёдх'і былі вядучыя кіназоркі. Храм быў пабудаваны за \$217 млі на прыватны ахвяраванні. Адкрыты толькі яго першы паверх, астатнія ўзроўні плануецца здаць да канца 2024 года. Будаўнічыя работы з'яўляюцца часткай рэканструкцыі горада Аёдх'я, кошт якой ацэньваецца больш як у \$3 млрд. Храм у Аёдх'і ўзведзены на месцы мячэці Бабры Масджыд, якая стаяла там, дзе, паводле міфаў, нарадзіўся Рама — зямное ўвасабленне бога Вішну. Мячэць была знесена ў 1992 годзе. У 2019-м Вярхоўны суд Індыі адбыў узызданне храмавага комплексу Рам Джанмабхумі.

Пляцоўка для перспектывных

КАМАНДНЫ ЗАЛІК

Сярэдні ўзрост працаўнікоў на прадпрыемстве з ліку інжынерна-тэхнічнага персаналу — 30—35 гадоў. Так атрымалася, што пачатак іх працоўнай дзейнасці прыпаў на той складаны перыяд, калі з-за санкцый уводзіліся абмежаванні і трэба было ўсе свае веды, навыкі, амбіцыі накіраваць у адно рэчышча. Яны сталі першапраходцамі, і ў іх усё атрымалася. Той жа Іван Плісчык трапіў сюды пасля Магілёўскага Беларуска-Расійскага ўніверсітэта (БРУ) у якасці інжынера. Ужо праз два гады, калі пачаліся будаўнічыя работы запуску лініі па вытворчасці мармеладу, стаў галоўным інжынерам. Пад яго кіраўніцтвам ажыццяўлялася рэалізацыя вытворчасці інавацыйных кандытарскіх вырабаў.

— Супрацоўнічаў з практычнай арганізацыяй «Белгіпрааграхарчпрам», быў у камандзе кіраўнікоў пры заключэнні кантракта з нямецкім бокам, — успамінае Іван той перыяд. — Каардынаваў будаўніцтва, запуская лінію — адным словам, вёў аб'ект ад заключэння кантракта і да ўводу ў эксплуатацыю. Пускала адначасна работы праводзіліся пад кіраўніцтвам нямецкіх спецыялістаў, але адпрацоўка новых відаў кандытарскіх вырабаў ажыццяўлялася ўжо нашай камандай. На этапе праектавання займаўся

Маладзё прадпрыемства паступова ўключаеца і ў актыўнае грамадскае жыццё раёна. Некалькі з іх уваходзіць у Маладзёжны парламент. Магчыма, калі голас маладзё будзе гучаць больш гучна і настойліва, у культурным жыцці невялікага раённага цэнтра адбудуцца змены да лепшага.

арганізацыяй вытворчасці мёду. Але самы сур'ёзны этап — менавіта арганізацыя інавацыйнай вытворчасці. Сёння мы маем 40 відаў мармеладнай прадукцыі.

Інавацыйнасць праекта ў тым, што «Чырвоны харчавік — Слаўгарад» стварае цалкам новы мармеладны прадукт — з вітамінамі, дыябетычнымі, нізкавугляводнымі на аснове айчынай біялагічна каштоўнай расліннай сыравіны, для харчавання пры інтэнсіўных фізічных напружках. Існуе аналаг імпартаў «Шалёнай пчолкі» — тут гэта «Залатая пчолка» з рознымі начиннямі, а таксама «чарвячкі», «мішкі», «пінгвіны», як у вядомага замежнага брэнда. Прадпрыемства выкарыстоўвае ў рабоце сучасныя формы, сюды прыязджаюць арганізаваныя групы паглядзець, як ствараецца смачны прадукт. Аб'ект цікавы з пункту гледжання прамысловага турызму. Бо дзе, як не тут, заахвочваецца маладзё на выбар вельмі патрэбных

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

для рэгіёна прафесій. І вельмі важна пачуць карысную інфармацыю з вуснаў таксама маладзё.

— Каб быць у першых радах, заўсёды трэба развівацца, — лічыць Іван. — Летась ездзілі ў Кітай, былі на прадпрыемстве па вытворчасці падобнай прадукцыі. Адчування, што мы ў чымсьці адстаём, не ўзнікала. У нас таксама ўсё накіравана на аўтаматызацыю працэсаў. Гэта прымусілае ўдасканальвацца і шмат працаваць. Цяпер здаю сесію ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце, атрымліваю карысныя для сябе веды.

гу аформіць пуцёўку ў санаторый «Прыдняпроўскі». Новы год калектыву адзначаў разам. Усе супрацоўнікі атрымалі падарункі. Дзяўчына адасвоіла і канцэртную афішу. Калі нехта з артыстаў прыязджае, браніруе для ахвотных білеты.

«МЯДОВЫ» ВЫБАР

Сёння на прадпрыемстве працуе 116 чалавек. А пачыналася ўсё з 30. Штат, між тым, папаўняецца маладымі спецыялістамі. Напрыклад, сёлета прыйшлі два новыя тэхналагі. Цяпер яны працуюць пад кіраўніцтвам галоўнага тэхнолага Алены Данілкавіч. Сама яна выпускніца Беларускага ўніверсітэта харчовых і хімічных тэхналогій, на «Чырвоны харчавік» прыйшла пасля размеркавання ў 2020 годзе.

— З прадпрыемствам пазнаёмілася, калі праходзіла перадыпломную практыку ў Бабруйску, — адзначае яна. — Там жа пачынала працаваць, але пасля запуску лініі мёду ў Слаўгарадзе пераехала ў райцэнтр. Займаемся распрацоўкай новых рэцэптур і ўкараненнем іх на вытворчасці. На сёння ў рабоце 63 рэцэптуры, у далейшым лінейка мармеладу будзе пашырана зыходзячы як з магчымасцяў прадпрыемства, так і попыту на рынку.

Алена родам з Міншчыны, Любанскага раёна, але часта бывае дома не даводзіцца. Работа напружаная, акрамя распрацоўкі рэцэптур яна яшчэ кантралюе тэхналагічныя памеры вытворчасці мармеладу і работу зменных тэхнолагаў.

Працоўны дзень з 8 раніцы да паловы пятай, але не заўсёды атрымліваецца ўключыць у гэтыя рамкі. Бывае, што з работы ідзе, калі стрэлікі на гадзінніку паказваюць восем вечара, прызнаецца галоўны механік Віктар Дзічко. Ён таксама выпускнік Беларускага ўніверсітэта харчовых і хімічных тэхналогій, на прадпрыемстве з лютага 2018 года. Каля трох гадоў працаваў у Бабруйску, а потым удзельнічаў у запуску «мядовай» лініі ў Слаўгарадзе, пасля чаго тут і застаўся. Хаця, прызнаецца, у зарплатце адчувальна страціў. Для райцэнтра, маўляў, яна высокая, а вось для абласнога цэнтра ўжо не.

— У цэлым нядрэнна, — кажа ён. — Работа цікавая, летась быў на міжнароднай аграрна-прамысловай выставе ў Маскве, глядзеў тэхналагічнае абсталяванне. Шукалі партнёраў па камплектуючых часцях, нашы дзяўчыны — кампаньёнаў па сыравіне. Добрыя кантакты наладжаны з пастайшчыка-

мі тэхналагічнага абсталявання з Омска. Яны да нас прыязджалі, мы ездзілі да іх. Усё гэта дапамагае трымаць форму, не адрывацца ад часу.

Начальнік вытворчай лабараторыі Алеся Шажкова на прадпрыемстве з 2021 года, прыйшла па размеркаванні пасля заканчэння Беларускага ўніверсітэта харчовых і хімічных тэхналогій. Пачынала з інжынера па стандартызацыі і сертыфікацыі. На новай пасадзе ўжо год. Летась ездзіла ад прадпрыемства ў Санкт-Пецярбург на курсы павышэння кваліфікацыі. Гэта адзін з плюсаў работы, які дае магчымасць расці і развівацца, лічыць яна.

— У нас працуе цудоўная каманда, — адзначае дырэктар прадпрыемства «Чырвоны харчавік — Слаўгарад» Віктар Пташыц. — Кожны чалавек на сваім месцы, гэта людзі, якім можна давяраць. Работа ў нас напружаная, але цікавая. У хуткім часе плануем выйсці на поўную магутнасць — выраб трох тысяч тон смачнай прадукцыі.

Інавацыйнасць праекта ў тым, што «Чырвоны харчавік — Слаўгарад» стварае цалкам новы мармеладны прадукт — з вітамінамі, дыябетычнымі, нізкавугляводнымі на аснове айчынай біялагічна каштоўнай расліннай сыравіны, для харчавання пры інтэнсіўных фізічных напружках. Існуе аналаг імпартаў «Шалёнай пчолкі» — тут гэта «Залатая пчолка» з рознымі начиннямі, а таксама «чарвячкі», «мішкі», «пінгвіны», як у вядомага замежнага брэнда.

— Плюс у тым, што тут працуе шмат маладзё, — дадае намеснік старшыні Слаўгарадскага райвыканкама Наталля Халімава. — Значыць, вытворчасць будзе развівацца. Сярэднямесячная зарплата тут адна з найвышэйшых у раёне — складае 1350 рублёў. За лістапад — студзень прадпрыемства экспартвала прадукцыю на суму амаль 800 тысяч долараў у Расію, Казахстан, Узбекістан, Таджыкістан, Арменію і Малдову. Прапрацоўваецца

магчымаць паставак у Грузію і Кітай. Слаўгарадскі мармелад запатрабаваны.

НЕ ХАПАЕ КАМФОРТУ ЦІ ІНІЦЫЯТЫНАСЦІ?

Прадпрыемства забяспечыла ўсіх маладзё спецыялістаў арэндным жыллём. Усе мае суразмоўнікі жывуць у адным доме ў новым мікрараёне Маладзёжны. Пад іх вокнамі — дзіцячы садок. І гэта таксама добры стымул для таго, каб затрымацца ў горадзе. Работа цікавая, прадпрыемства перадавае, калектыву сяброўскі, дырэктар малады і да кожнага ставіцца з разуменнем — гэта тыя плюсы, якія цэнніць маладзё. Адзінае, чаго ёй не хапае, — умоў для больш разнастайнага адпачынку. У райцэнтры ёсць кінатэатр, але яго рэпертуар маіх суразмоўцаў не задавальнае. Ёсць кавярня ад райспажыўкааперацыі, але яе фармат не маладзёжны. На ўвесь горад з буйных рэзтэйлераў — адзін «Еўраопт». Ім хочацца больш. Мясцовы Цэнтр культуры не ў стане канкураваць з гарадскімі забавальнымі пляцоўкамі. Таму маладзё

бацькі ў выхадныя дні воззяць сваіх дзяцей у магілёўскія гульнявыя паркі. І пасля сыходу са Слаўгарада перавозчыка, маршруткі якога курсіравалі паміж райцэнтрам і Магілёвам ледзь не кожную гадзіну, засумавалі...

Старшыня Слаўгарадскага райсавета Святлана Язерская лічыць, што палепшыць якасць жыцця ў горадзе можна з дапамогай грамадзянскіх ініцыятыў. Раённыя дэпутаты разам з мясцовай маладзё падрыхтавалі сумесна дзве ініцыятывы, якія, калі іх падтрымаюць на абласным узроўні, дапамогуць развіць набярэжную ў раёне зоны адпачынку на месцы зліцця Сожа і Проні і зрабіць больш прывабным слаўгарадскі старажытны парк.

Дарэчы, маладзё прадпрыемства паступова ўключаеца і ў актыўнае грамадскае жыццё раёна. Некалькі з іх уваходзіць у Маладзёжны парламент. Магчыма, калі голас маладзё будзе гучаць больш гучна і настойліва, у культурным жыцці невялікага раённага цэнтра адбудуцца змены да лепшага.

Налі ЗІГУЛЯ, фота аўтара і з архіва прадпрыемства. г. Слаўгарад.

АБАГРЭЦА І НЕ ЗГАРЭЦЬ

Наступства пажара, які адбыўся з-за няправільнай эксплуатацыі печы.

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Прычына большасці пажараў, якія фіксуюцца апошнім часам, — неасцярожнае абыходжанне з агнём пры курэнні. З-за гэтага — і найбольшая колькасць лятальных выпадкаў. Аднак не толькі непатрэпаная цыгарэта становіцца прычынай узгаранняў. Да трагічных наступстваў прыводзяць няспраўныя электрасеткі, электраабсталяванне, іх няправільная эксплуатацыя. Нярэдка ў самы разгар халадоў падводзіць гаспадароў і ўласная печ: як правіла, надзвычайныя сітуацыі адбываюцца з-за няспраўнасці або парушэння правілаў мантажы печы, цеплагенерацыйных аграгатаў.

Перапальванне печы, расколіна коміна і няспраўная электраправодка

Менавіта безуважлівасць да ўласнай печы, якую неабходна было падрыхтаваць да пачатку халадоў, прывяла да пажару ў Капыльскім раёне. Трагедыя ў ноч на панядзелак не дапусціла неабдыкаваць людзі, якія выратавалі гаспадарку хаты. Заўважыў узгаранне аднавясковец, які вяртаўся дадому з фермерскай гаспадаркі. Падшоўшы да дома з яшчэ адным відэаочам, праз акно яны заўважылі ў жылым пакоі чалавека, які ляжаў на ложку. Разбіўшы акно, адзін з мужчын залез у дом,

разбудзіў яго гаспадара, пасля чаго абодва тым жа шляхам пакінулі хату, ахопленую полымем. На шчасце, ніхто не пацярпеў. Падраздзяленні МНС ліквідавалі узгаранне. У выніку пажару знішчаны дах, пашкодзаны сцены і маёмасць па ўсёй плошчы жыллага дома. Папярэдняя прычына здарэння — парушэнне правілаў эксплуатацыі печы, цеплагенерацыйных аграгатаў і прылад (расколіна коміна).

З-за парушэння правілаў эксплуатацыі электрасетак і электраабсталявання (калі больш канкрэтна — з-за кароткага замыкання праводкі цеплага абагрэвальніка) у Слаўгарадзе пасля ночы маглі не прагнуцца маці і яе тры дзеці. Узгаранне адбылося ў інтэрнаце, дзе сям'я жыла. Як распавяла 23-гадовая жанчына, вечарам яна пакінула ўключаны абагрэвальнік у адным з пакояў і разам з дзецьмі пайшла спаць. Бліжэй да апоўначы гаспадыня прачнулася ад гуку аўтаномных пажарных апавішчальнікаў, размешчаных у блоку, затым зайшла ў суседні пакой, дзе спала яе дзіця, і убачыла, што гарыць абагрэвальнік. Жанчына адключыла прыбор ад электрасеткі і закліла ўзгаранне вадой. Затым разбудзіла дзяцей і вывела іх у калідор інтэрната. Супрацоўнікі хуткай дапамогі, якія прыбылі на месца здарэння, аглядалі маці і дзяцей: яны не пацярпелі.

Пажар пашкодзіў маёмасць у блоку, былі закураны сцены і столь у пакоі. Эвакуацыя жыхароў інтэрната не праводзілася. Справа ў тым, што адначасова спрацавалі пажарныя апавішчальнікі ў калідоры інтэрната, сістэма абвясненні аб пажары, а таксама сістэма перадачы паведамлення аб надзвычайнай сітуацыі «Маланка». Гэта дазволіла жыхарам і супрацоўнікам інтэрната своечасова адрэагаваць на здарэнне.

Дзякуючы аўтаномнаму пажарнаму апавішчальніку заўчасна не пайшла з жыцця і жыхарка вёскі Думічы Капыльскага раёна. Гаспадыня знаходзілася на кухні, як раптам пачула характэрны гук. У адным з пакояў яна убачыла агонь. Пенсіянерка выйшла на вуліцу і выклікала ратавальніцаў. Пажарныя аператывна прыбылі на выклік і патушылі агонь, які паспеў поўнасцю знішчыць дах і пашкодзіць сцены. Прычына, якая прывяла да пажару, — парушэнне правілаў эксплуатацыі печы, цеплагенерацыйных аграгатаў і прылад (расколіна коміна).

Адсутнасць нарманаванай адступкі, якая была дапушчана пры мантажы печы, прывяла да пажару ў Любанскім раёне. Паведамленне аб узгаранні ў вёсцы Калінаўка наступіла ратавальнікам вечарам 9 студзеня. Падраздзяленні МНС, якія аператывна выехалі на месца здарэння, выявілі задымленне ўнутры хаты. Пры правядзенні разведкі на ложку ў жылым пакоі выявілі гаспадара дома. Мужчыну вынеслі на вуліцу і перадалі медыкам. Пацярпелы быў дастаўлены ў раённую бальніцу.

Да узгарання прывяло і перапальванне печы ў жылым доме ў вёсцы Крулейкі Лоеўскага раёна. Парушэнне правілаў эксплуатацыі печы дапусціла гаспадыню. У момант узнікнення пажару 84-гадовая жанчына спала. Прачнулася ад гуку аўтаномнага пажарнага апавішчальніка і самастойна выйшла на вуліцу. Суседзі выклікалі ратавальніцаў, пажар быў

ліквідаваны. Агонь знішчыў дах, пашкодзіў сцены і маёмасць. На шчасце, абыходзілася без пацярпелых.

— Аўтаномны пажарны апавішчальнік адчувальны нават да нязначнага задымлення ў памішканні, што спрыяе хуткаму выяўленню узгарання на ранняй стадыі, — заўважае афіцыйны прадстаўнік Міністэрства па надзвычайных сітуацыях Анастасія ШВАЙБОЎІЧ. — Пры з'яўленні дыму ён падае моцны гукавы сігнал, які здольны апавішчыць і пабудзіць чалавека, калі той спіць. Аўтаномны пажарны апавішчальнік рэкамендуецца ўсталяваць у кожным жылым пакоі, у цэнтральнай частцы сталі з невялікім зрушэннем у бок акна або дзвярэй — там, дзе забяспечаны пастаянны паветраабмен.

Падрыхтоўце печ і эксплуатацыя электрапрыборы правільна

Супрацоўнікі Міністэрства па надзвычайных сітуацыях чарговы раз звяртаюць увагу на патрабаванні да эксплуатацыі пlynчонага ацяплення.

Па-першае, участка падлогі з гаручых матэрыялаў перад паліўнай адтулінай павінны быць абаронены негаручым матэрыялам шырынёй не меней чым 0,5 метра і даўжынёй не меней чым 0,7 метра. Размяшчэнне гаручых рэчываў і матэрыялаў на ім не дапускаецца (напрыклад, складанне дрoў).

Па-другое, мінімальныя адлегласці ад паверхняў цеплагенерацыйных апаратаў да гаручых рэчываў і матэрыялаў павінны выключыць загаранне гаручых рэчываў і матэрыялаў.

Па-трэцяе, дымавыя трубы, зыходзячы з умоў эксплуатацыі, трэба перыядычна чысціць ад сажы (не радзей чым адзін раз на год!).

Па-чацвёртае, печы, паверхні труб і сцен, у якіх праходзяць дымавыя каналы, павінны быць спраўнымі, без скразных раско-

лін. Для вызначэння расколін на ранняй стадыі комін неабходна абытнік вакаць і пабліці.

Па-пятае, штогод перад ацяпляльным сезонам неабходна праводзіць праверку спраўнасці печы, дымавых труб (каналаў).

Па-шостае, попель, вуглі і шлак, выдаленыя з цеплагенерацыйных апаратаў, печы, павінны быць пралітыя вадой да іх поўнага зга-снення.

Па-сёмае, пры распальванні печы ні ў якім разе нельга выкарыстоўваць гаручыя і лёгкія на узгаранне вадкасці.

Не перагравайце печ, не паліце яе з адчыненымі дзверцамі, за выключэннем выпадкаў, калі канструкцыя печы прадугледжвае яе паленне з адчыненай камерай. І самае галоўнае — не пакідайце печ, якая паліцца, без нагляду. Выкананне правілаў пажарнай бяспекі зберажэ вашу жыццё і жыццё вашых блізкіх у перыяд ацяпляльнага сезона.

Каб пазбегнуць пажараў па прычыне няправільнай эксплуатацыі электраабсталявання, не выкарыстоўвайце няспраўныя выключальнікі, розеткі, аголеныя праводы, а таксама самаробныя прыборы. З гэтай надушчэння перагрузкі электрасеткі забараняецца адначасова ўключыць некалькі магутных спажываючых электраэнергіі. Сачыце за спраўнасцю электраправады і давярайце яе мантаж толькі прафесіяналам.

— Абаязкова адклікае электрапрыборы, сыходзячы з дому, — рэкамендуе Анастасія Швайбоўіч. — Будзьце ўважлівыя пры эксплуатацыі электраабсталявання і своечасова арганізуйце яго рамонт. Звярніце ўвагу на зарадныя прылады планшэ-таў, тэлефонаў і іншых гаджэтаў — ні ў якім разе не пакідайце іх у электрасетцы на ноч ці сыходзячы з дому: яны таксама нярэдка становяцца прычынай пажару.

Вераніка КАНЮТА.
Фота прэс-службы МНС.

Тонкасці прафесіі

ДЭСАНТ СЫХОДЗІЦЬ... ПАД ВАДУ

Як вадалазы ў пагонах удасканалюцца сваё майстэрства

Калі слупок тэрмометра паўзе ўніз, а роўнядзь вадаёму пакрываецца тоўстым пластом лёду, у ваенных вадалазаў падыходзіць гарачая пара. Кожную зіму на адным з вадаёмаў палігона «Лосвіда» 103-й Віцебскай асобнай гвардзейскай паветрана-дэсантнай брыгады праводзіцца збор вадалазных падраздзяленняў сіл спецыяльных апераций Узброеных Сіл. Сёлета павысіць сваю кваліфікацыю суды прыехалі найлепшыя вадалазныя спецыялісты часцей спецыяльнага прызначэння, паветрана-дэсантнай і дэсантна-штурмавой брыгады сіл спецыяльных апераций, а таксама спецыяльнага атрада хуткага рэагавання ўнутраных войскаў МУС нашай краіны.

РЫЗЫКА І НЕБЯСПЕКА

Працэс спуску падобны на канвеер: пакуль адны — у вадзе, іншыя рыхтуюцца выконваць нарматывы. Перад тым як прыступіць да сваёй працы, вайскоўцы-вадалазы праходзяць сур'ёзную падрыхтоўку: як практычную, так і тэарэтычную.

Кожны ваенны вадалаз — унікальны і запатрабаваны спецыяліст. Дарэчы, праца вадалаза, роўна як і сапёра, не церпіць мітусні. Інакш чакай бяды. Галоўная зброя падводнага плывуца — стрыманасць і разважлівасць. Як гавораць самі вадалазы, пад вадой іншы свет, іншая рэальнасць. Проста так у яго не трапіць. А ўжо калі трапіў, будзь заўсёды налагатове.

Як адзначае вадалазны спецыяліст камандавання сіл спецыяльных апераций Узброеных Сіл падпалкоўнік Антон ЛЯПІЧ, асаблівае збору ў тым, што ў ходзе практычных заняткаў ваеннаслужачыя вадалазных падраздзяленняў атрымліваюць навыкі выканання выбуховых работ пад лёдам. «Вадалаз — небяспечная прафесія, звязаная з рызыкай, таму важна пастаянна ўдасканаліцца свае навыкі, абмяняцца вопытам, — кажа ён. — Падобныя зборы праводзяцца штогод. У іх бяруць удзел вопытныя спецыялісты, якія

ў сваіх ваенных часцях штодзень выконваюць вадалазныя работы. Галоўная мэта — даказаць, што ты можаш і ўмееш, тым самым павысіць кваліфікацыю. Усе занятыя працэдыя ва ўмовах, максімальна набліжаных да баявых. Задачы даводзіліся выконваць розныя. Самае складанае пасля апускання — працаваць ва ўмовах нулявой бачнасці. Практична на вобвацка пад лёдам вайскоўцы ўстанаўлівалі выбуховыя прылады».

Па выніках збору вайскоўцы, якія паспяхова здалі экзамены, атрымалі кваліфікацыю

«вадалаз-узрыўнік». Акрамя таго, усе вадалазы абагаціліся неабходным досведам вадалазных работ у зімовых умовах пад лёдам.

ЗНАЙСЦІ І ЗНІШЧЫЦЬ

Вадалаз для падраздзяленняў сіл спецыяльных апераций — гэта сінтэз гросмайстра, інтэлектуала і фізічна моцнага чалавека з навыкамі стралка і майстра адзінаборстваў. Падводны спуск — няпростая задача нават для вопытных спецыялістаў. Вадалаз павінен быць падрыхтаваны і псіхалагічна, і фізічна. Спускаяцца пад вадку трэба асяржана, не дапускаць удараў зарадаў або кранання прадметаў прадметаў. Пры класцы і замацаванні зарадаў варта сачыць за тым, каб праводы не зачэпіліся за рыштунак.

Гэта пацвярджае гвардыі малодшы сяржант кантрактнай службы Раман ЗАРУБА з 38-й Брэсцкай асобнай гвардзейскай дэсантна-штурмавой брыгады. «Акрамя выбуховых работ пад лёдам ёсць занятыя па хаджэнні па азміцце пад вадой, выхад у пэўны раён і выкананне там розных задач, — тлумачыць малады чалавек. — На такіх зборах работа ідзе не толькі пад вадой, але і на паверхні. Таксама павышаем зладжанасць разлікаў, дасканала трэніруем страхавальныя вадалазы. Пры гэтым работа ў зімовых умовах для нас не праблема: пачынаючы са снежня і да красавіка вадалазы вучацца дзейнічаць пад лёдам».

Ваеннаслужачыя прызнаюцца, што зборы вельмі карысныя тым, што даюць магчымасць сустрэцца з калегамі, абмяняцца досведам. Важна, што ў зборах бяруць удзел і прадстаўнікі іншых сілавых ведамстваў.

...І вось зарад апускаяцца на дно разам з вадалазам-мінёрам. На жаль, журналістам не бачына маніпуляцыі баявога плывуца пад вадой. Таму пра ўсе нюансы падводнай работы расказвае гвардыі прараршчык Максім ЮДЧЫЦ, яшчэ адзін прадстаўнік дэсантна-штурмавога злучэння з Брэста. «Пад лёдам нічога не відаць, таму да месца выканання задачы выходзім па азміцце, пасля чаго атрымліваем сігнал да выканання задачы, — распавядае ён. — Далей усталяваеш зарад, выходзіш наверх і робіш падрыў. Алгарытм нескладаны».

Беларускія вадаёмы дагэтуль захоўваюць небяспечнае рэха вайны. У гэтым злучэнні вадалазы займаюцца падводным размініраваннем, рэагуюць на тэрміновыя заклікі аб ачышчэнні выбухованебяспечных прадметаў пад вадой, якія паступаюць у тым ліку ад насельніцтва ці падводных паляўнічых. Задача гэтых рэдкіх і спраўды высаклапсных спецыялістаў — выехаць на месца, знайсці і абследаваць названыя прадмет, а таксама знішчыць.

Алег НЯКАЛА,
фота аўтара.

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего сельскохозяйственному производственному кооперативу «Нива-2003»

Аукцион состоится 21.02.2024 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок 55-87-71

Лот № 1	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	Лот 1: - капитальное строение, инв. № 400/С-74813 (назначение – здание специализированное для образования и воспитания, наименование – школа), площадь 532,7 кв. м, расположенное по адресу: Гродненский р-н, Подлабенский с/с, д. Кюнохи, 34А; - капитальное строение, инв. № 400/С-74816 (назначение – здание специализированное для образования и (или) воспитания), площадь 326,9 кв. м, расположенное по адресу: Гродненский р-н, Подлабенский с/с, д. Кюнохи, 34А/1; - многолетние насаждения, в том числе аллея кустов 90 м, березы (4 шт.), вишня (3 шт.), саженцы яблонь, слива (25 шт.), яблоня (27 шт.). Лот 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 422080407401000089 (назначение – земельный участок для размещения объектов образования и (или) воспитания) площадью 1,5791 га по адресу: Гродненский р-н, Подлабенский с/с, д. Кюнохи, 34А. Обременения со стороны третьих лиц отсутствуют. Условия аукциона – возмещение Победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5% от конечной цены продажи
	Начальная цена продажи 16 032 руб. (шестнадцать тысяч тридцать два рубля) с учетом НДС
Сумма задатка	1 603 руб. (одна тысяча шестьсот три рубля)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 19.02.2024 г. до 15.00
Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звязда» от 04.11.2023 г.	
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grno.by/auksiony	

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Агросервис» (УНП 700010487, г. Могилев, ул. А. Павлова, 7)

Аукцион состоится 27.02.2024 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 (офис Организатора аукциона)

Лот № 1:

капитальное строение с инв. № 700/С-50205 – здание склада запчастей и цемента, пл. 96,9 кв. м, назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, адрес: г. Могилев, ш. Славгородское, 44а;
6/100 долей капитального строения с инв. № 700/С-117992 – промышленная площадка для стоянки автомобилей (пл. всего кап. строения 17110,5 кв. м, назначение: сооружение специализированное транспорта, адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7/5;
15/100 долей капитального строения с инв. № 700/С-118291 – кирпичное ограждение, в том числе 1-й ворота, назначение: сооружение благоустройства, протяженностью всего кап. строения 175,3 м, адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7/8.
Составные части и принадлежности: сооружение кирпичное ограждение, в том числе 1-й ворота, состоящие из пяти ограждений, ворот.

Сведения о земельном участке: кадастровый № 74010000007006131 (право постоянного пользования, пл. 3,3041 га; целевое назначение: земельный участок для содержания и обслуживания зданий и сооружений для обслуживания автотранспорта; ограничения (обременения) прав: постоянное и бесспорный сервитут для прохода, проезда к доминантному объекту (пл. 0,0410 га). В настоящее время проводится изменение вида вещного права в отношении земельного участка с права постоянного пользования на право аренды сроком на 50 лет. Отдельный земельный участок для обслуживания лота № 1 не выделен.

Р/с для перечисления задатков BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белагропромбанк», г. Минск, ВИС BAPBVY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190005182. Код платежа 40901.

Срок подачи документов: до 12.00 26.02.2024. Срок подписания договора купли-продажи: 10 рабочих дней после проведения аукциона. Оплата производится на условиях договора купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5%) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок и сроки внесения задатков, оформления участия в аукционе, перечень подаваемых документов, порядок проведения аукциона, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона gostorg.by.

Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

ОАО «ГОМЕЛЬОБЛПРЕКЛАМА» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» (продавец) в лице ликвидатора ОАО «Жлобинский механический завод «Днепр» – директора ООО «Модель антикризисного управления» Будкова К.В., извещает о проведении 6 февраля 2024 года открытого повторного аукциона со снижением цены на 70% по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, каб. 2.9

ПОЛНЫЙ ПЕРЕЧЕНЬ ИМУЩЕСТВА в количестве 21 лота (№№ лотов 2-4, 5-7, 10-14, 17, 18, 20-23, 25-28, 31), размещен на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 31.08.2023 г. № 168 (30048)

Продавец: открытое акционерное общество «Жлобинский механический завод «Днепр», 247210, г. Жлобин, Гомельская область, ул. Школьная, 8.

Порядок ознакомления с имуществом осуществляется по контактным тел.: 8 (029) 303-53-09, Григоревич Павел Карлович.

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет Организатора торгов (ОАО «Гомельоблпреклама» филиал «Эксперт-Услуга»): р/с BY52 BLBB 3012 0400 0712 0400 1001, БИК BLBBY2X, дирекция ОАО «Белинвестбанк» по Гомельской области, УНП 400071204, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно 24 января 2024 г. по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина 20, 2-й этаж, каб. 2.9 в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Примечание: заявления для участия в аукционе заканчиваются 2 февраля 2024 г. в 16.00 включительно.

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказать от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату услуг (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение 5 (пяти) календарных дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество согласно договору купли-продажи в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания договора купли-продажи. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица в публичных торгах», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, по порядку проведения аукциона размещены на официальном сайте Организатора торгов – www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы». Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: 8 (0232) 23-23-56, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА по продаже пустующего жилого дома в частную собственность в д. Гриневичи, д. 5 Крайского сельсовета Логойского района Минской области

Форма проведения аукциона	Открытый
Наименование предмета аукциона	Жилой дом
Дата, время и место проведения аукциона	27 февраля 2024 года в 15.00, аг. Крайск, ул. Буденного, д. 8, Крайский сельсополком, зал заседаний
Продавец и его адрес, телефоны	Крайский сельский исполнительный комитет, 223138, Минская область, Логойский район, аг. Крайск, ул. Буденного, д. 8 тел.: 1774-73-6 35; 1774-73-6-36; А1 44 5990948
Местонахождение имущества	Минская область, Логойский район, д. Гриневичи, д. 5
Общая площадь жилых помещений	48,0 кв. м
Описание имущества	Одноэтажный, одноквартирный жилой дом, материал стен – кирпич, деревянные перекрытия, крыша – шифер, отопление печное. Водопровод, канализация отсутствуют. Не зарегистрирован
Условия аукциона по продаже пустующих домовладений	Возмещает затраты, связанные с подготовкой и проведением аукциона, расходы по публикации извещения в средствах массовой информации в соответствии с актом выполненных работ в течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона
Начальная цена предмета аукциона, бел. руб.	40,00
Сумма задатка и реквизиты продавца	20% от начальной (стартовой) цены жилого дома, 8,00 руб.; получатель: Крайский сельсополком, BY56AKBVB3600619081106000000, в ОАО «АББ Беларусбанк», г. Минск, БИК АКБВУ2X, УНП 600537220, код платежа 04707
Адрес земельного участка	Минская область, Логойский район, д. Гриневичи, д. 5
Площадь земельного участка	Не зарегистрирован
Целевое назначение земельного участка	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома
Дата начала приема документов	С даты объявления аукциона
Окончательный срок приема документов	21 февраля 2024 года до 17.00

Аукцион проводится в соответствии с Указом Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116 «Об отчуждении жилых домов в сельской местности и совершенствовании работы с пустующими домами», с постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23 сентября 2021 года № 547 «О реализации Указа Президента Республики Беларусь от 24 марта 2021 г. № 116», на основании решения Минского областного исполнительного комитета от 27 сентября 2021 года.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607, УНП 191021390
Продавец	Гомельский филиал РУП «Белпочта», г. Гомель, ул. Советская, 8, УНП 400395996
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5, УНП 191224638 (www.ipmtorgi.by)
Предмет электронных торгов Адрес: Гомельская обл., Ельский р-н, г. Ельск, ул. Ленинская, 6-1	
Административное помещение № 1 – 746,8 кв. м (инв. номер 331/D-1317, составные части и принадлежности: электроснабжение, теплотепло, водопровод, канализация). Обременения: площади помещения сданы в аренду. Более подробно информацию по арендаторам можно узнать у организатора аукциона	
Начальная цена лота без НДС – 443 107,25 бел. руб.	
Шаг электронных торгов составляет 5% от начальной цены предмета электронных торгов	
Порядок осмотра: по предварительному согласованию в рабочие дни с 8.30 до 17.15 – Симанович Зинаида Юлевна, +375 29 607-08-25	
Задаток 88 178,00 бел. руб. перечисляется на р/с BY47BELB 3012002850003226000 в ОАО «Банк БелБелЗ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»	
Срок подписания договора купли-продажи	10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнуто договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи. По письменному заявлению покупателя может быть предоставлена рассрочка оплаты в соответствии с условиями статьи 39 лет с ежемесячной индексацией платежей согласно договору купли-продажи	
Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах	
Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговли площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by , с соблюдением требований, установленных Положением «О порядке проведения электронных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 «О проведении электронных торгов» (в ред. постановления Совмина от 01.12.2023 № 846). Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, которое является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by . Отдельно на указанном адресу содержится также информация о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену	
Победитель электронных торгов либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3% от цены продажи предмета электронных торгов, указанной в протоколе о результатах электронных торгов, либо в протоколе о признании электронных торгов не состоявшимися, в случае согласия претендента на покупку на приобретение предмета электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5%, в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения торгов	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 27.02.2024 с 11.00 до 12.00. Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов. Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 26.02.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» (ipmtorgi.by)	
Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (29) 154-34-35. E-mail: auction@cpo.by	

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона/оператор	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by
Продавец	ОАО «БЕЛАЗ-СЕРВИС», 222160, Минская обл., г. Жодино, ул. Брестская, 31, тел. +375 177558884
Предмет электронных торгов: спецтехника, расположенная по адресу: Минская обл., г. Жодино, ул. Брестская, 31	
Лот, №	Наименование Начальная цена с НДС 20%, бел. руб.
1	Шарнирно-сочлененный самосвал БЕЛАЗ-75281, идентификационный номер Y3B75281VD0000015, 2013 г. в. 558 867,00
2	Шарнирно-сочлененный самосвал БЕЛАЗ-75281, идентификационный номер Y3B75281CD0000014, 2013 г. в. 558 867,00
3	Шарнирно-сочлененный самосвал БЕЛАЗ-75281, идентификационный номер Y3B75281JD0000013, 2013 г. в. 558 867,00
Задаток 10% от начальной цены предмета электронных торгов перечисляется участником электронных торгов в белорусских рублях на счет BY92BELB30120048305008226000 в ОАО «Банк БелБелЗ», г. Минск, ул. Мясникова, 32; БИК BELBY2X, ОКПО 331865000, получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191224638	
Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней со дня завершения электронных торгов	
Условия оплаты предмета электронных торгов	
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнуто договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи	
Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by	
Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3% от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов	
Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента подписания победителем электронных торгов без объяснения причин снятия	
Предшествующее извещение о проведении электронных торгов опубликовано в газете «Звязда» от 09.12.2023 г.	
Дата и время начала и окончания электронных торгов: 20.02.2024 с 11.00 до 13.00	
Торги продолжаются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов	
Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 19.02.2024 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by	
Контактные данные: Тел: +375 17-280-36-37; +375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06. E-mail: info@ipmtorgi.by	

Сустрэчы з калектывамі і дабрачыннасць

Падрабязнасці працоўнага тыдня сенатараў

• У Савеце Рэспублікі адбылася сустрэча **старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці Ірыны СТАРАВОЙТАВАЙ** з прадстаўнікамі Магілёўскай гарадской арганізацыі Беларускага прафесійнага саюза работнікаў адукацыі і навукі. Парламентарый расказала аб заканадаўчай і міжпарламенцкай дзейнасці Савета Рэспублікі, яго пастаянных камісій, прыярытэтных кірунках работы, аб асаблівасцях электаральнай кампаніі 2024 года, задачах, якія стаяць перад грамадствам у Год якасці. Ірына Старовойтава таксама закранула праблемы ўдасканалення нацыянальнай сістэмы адукацыі. У прыватнасці, яна адзначыла, што галоўная задача — напоўніць прававыя нормы, якія датычацца выхаваўчай ролі настаўніка, рэальным глыбокім зместам і правільна выбудаваць цэласную сістэму выхавання, якая ахоплівае ўсе ўзроўні навучання, забяспечвае пераёмнасць пакаленняў, зберажэнне каштоўнасцяў і традыцый, дапамагае кожнаму дзіцяці стаць сапраўдным грамадзянінам і патрыётам сваёй краіны. Сенатар адказала на пытанні прысутных і заклікала ўсіх актыўна ўдзельнічаць у палітычным, сацыяльным, эканамічным і культурным развіцці дзяржавы, умацоўваць аўтарытэт краіны.

• **Старшыня Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Сяргей РАЧОЎ** у рамках адзінага дня інфармавання сустрэўся з працоўным калектывам 4-й гарадской дзіцячай клінічнай бальніцы. Парламентарый акцэнтаваў увагу супрацоўнікаў на тым, што якасць жыцця насельніцтва нашай краіны залежыць ад якасці працы медыцынскіх работнікаў. Сяргей Рачоў праінфармаваў, што ў Савеце Рэспублікі ў 2023 годзе наступіла каля 500 зваротаў грамадзян, якія датычацца сферы аховы здароўя і неабходнасці яе ўдасканалення. Сенатар расказаў аб асноўных выніках дзейнасці Савета Рэспублікі ў 2023 годзе ў кантэксце сучаснага геапалітычнага становішча.

• **Член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве, старшыня РГА «Белая Русь», старшыня Беларускай партыі «Белая Русь» Алег РАМАНАЎ** прыняў удзел у акцыі «Белая Русь» — дзеянне Данбаса». Ініцыятыва рэспубліканскай грамадскай арганізацыі, якая стартавала ў пачатку снежня, аказалася са-сапраўдным усенароднай і аб'яднала ўсе вобласці і раёны нашай краіны. «Цяпер на складах знаходзіцца больш за 12 тон гуманітарнай дапамогі, якая была сабраная актывам пярвічных арганізацый РГА «Белая Русь» горада Мінска і некаторых раёнаў Мінскай вобласці, — расказаў Алег Раманаў. — У найбліжэйшы час будзе дастаўлена гуманітарная дапамога з Гомельскай вобласці і далей і ўсіх астатніх абласцей. Цяпер вядзецца работа па сартаванні гуманітарнай дапамогі». У якасці валанцёраў грамадскай арганізацыі дапамагаюць курсанты Ваеннай акадэміі і студэнты Беларускага дзяржаўнага эканамічнага ўніверсітэта. На наступным тыдні прадукты харчавання, салодкія падарункі, канцэлярскія прылады, лекі, медыцынскія вырабы, сродкі гігіены і шмат іншага адправіцца ў Данбас.

• **Намеснік старшыні Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па адукацыі, навучы, культуры і сацыяльным развіцці Дзмітрый БАСКАЎ** у рамках адзінага дня інфармавання праўёў сустрэўся з кіраўнікамі жакейных клубаў краіны. На сустрэчы абмяркоўвалася падрыхтоўка да кампаніі па выбарах дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь восьмага склікання і мясцовых Саветаў дэпутатаў. Акрамя таго, асаблівую ўвагу сенатар удзяліў сацыяльнаму складніку ў рабоце кіраўнікоў.

Вераніка КАНЮТА.

Наталля КАЧАНАВА:

БЛІЗКАЯ ЎЛАДА

«МЕНАВІТА Ў ГЭТЫ ЧАС КОЖНАМУ ТРЭБА РАЗУМЕЦЬ, ШТО КРАІНА — ГЭТА ЎСЕ МЫ»

СТАРШЫНЯ Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА сустрэлася з працоўным калектывам Мінскага трактарнага завода. Візіт пачаўся з размовы з кіраўніцтвам прадпрыемства. Генеральны дырэктар МТЗ Віталь ВОЎК паведаміў Наталлі Качанавай аб цяперашнім стане спраў, акрэсліў далейшыя перспектывы вытворчасці. Пасля даклада — сустрэча з работнікамі завода, тымі, хто сваёй працай стварае не проста якасную сельскагаспадарчую тэхніку, а сапраўдны брэнд нашай краіны.

«Мы разумеем, што сёння важна сустракацца з працоўнымі калектывамі»

Напачатку размовы Наталля Качанова зазначыла, што сустрэчы з працоўнымі калектывамі — гэта не толькі добрая традыцыя, але яшчэ і дзейная звязная сувязь. Члены Савета Рэспублікі вельмі ўважліва ставяцца да такой формы работы, імкнучыся ўнікаць ва ўсе праблемы грамадзян, што звяртаюцца да іх. А тых зваротаў нямала: за мінулы год сенатары правялі больш за 2000 сустрэч у калектывах, разгледзілі 7,5 тысячы зваротаў рознага кшталту, правялі 360 прамых тэлефонных ліній і 700 прыёмаў па асабистых пытаннях. Аб чым гаворыць такая шырокамаштэбная работа? Толькі аб тым, што ўлада з увагай ставіцца да праблем чалавека, кожны зварот, кожная прапанова разглядаецца з улікам канкрэтных, уласцівых толькі гэтай сітуацыі абставін. Дарчы, і амаль першыя словы Наталлі Качанавай на сустрэчы датычыліся менавіта звяротнай сувязі:

— Я буду шчыра ўдзячная вам, калі вы на самай справе абазначыце пытанні, якія хваляюць вас. Магчыма, прапановы, пажаданні. Для нас гэта вельмі важна... Зыходзячы з таго, што мы бачым і чуем, нам прасцей працаваць, разумець, якія пытанні хваляюць сёння

людзей, — зазначыла Старшыня верхняй палаты парламента. І дадала, што прадстаўнікі ўлады даносяць да працоўных актуальную інфармацыю, якая таксама дапамагае зняць пэўныя пытанні. А магчымае задаць хваляючыя пытанні прама на сустрэчы і, як нярэдка здараецца, тут жа атрымаць дакладны адказ з першых вуснаў яго — на родным прадпрыемстве і сцены дапамагаюць.

«Свет мяняецца, і за нашым Прэзідэнтам — мір і спакой у краіне»

Асобна Наталля Качанова спынілася на знешнепалітыч-

ных падзеях вакол Беларусі і не толькі. Яна адзначыла, што сітуацыя, у якой апынулася не адна наша краіна, але і ўвесь свет — вельмі няпростая. І гэта выклікае занепакоенасць, бо назіраецца сур'ёзная небяспека з боку тых працэсаў, якія адбываюцца. У сувязі з ім нават канфлікт ва Украіне адышоў на другі план, больш хваляе Блізкі Усход. Усё больш краін аказваюцца ўцягнутымі ў канфлікт, і ўсё часцей і больш гавораць аб ядзернай вайне. А тым дзяржаўным пагадненням, што былі заключаныя раней, сёння ўжо практычна невыконваюцца, шэраг краін папросту выйшлі з іх.

— Але я ўпэўнена, што розум чалавечы павінен перамагчы, таму што няма нічога

важнейшага на зямлі, чым мір і спакой. У гэтым годзе мы будзем адзначаць 80 гадоў з дня вызвалення нашай краіны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. І мы, беларусы, вельмі добра разумеем, што такое мір і што такое цана чалавечага жыцця, — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі.

І ў працяг тэмы 80-годдзя вызвалення нагадала прысутным пра ініцыяваную пракуратурай работу па вызвучэнні генацыду беларускага народа. Сапраўды, колькі гадоў прайшло, а мы толькі сёння дведваемся пра новы, раней невядомыя факты знішчэння нашага народа, нашай краіны.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

ПАРАДАК НА ЗЯМЛІ, КАМФОРТНЫЯ ўмовы для ЖЫХАРОЎ

Што хвалюе старшыню сельскіх Саветаў?

СТАРШЫНЯ Савета Рэспублікі Наталля Качанова на мінулым тыдні запрасіла ў верхнюю палату парламента старшыню абласны і сельскіх Саветаў дэпутатаў. Спікер падкрэсліла, што пры падрыхтоўцы законаў надзвычай важна ведаць, як жывуць людзі на месцах. Адбылася шчырая размова аб надзённых пытаннях, з якімі штодзень сутыкаюцца прадстаўнікі органаў мясцовага самакіравання. Ад іх прагучалі як пытанні, так і прапановы, у тым ліку па ўдасканаленні дзейнага заканадаўства.

Даўгабуды і безгаспадарныя дамы

Старшыня Азярыцка-Слабодскага сельскага Савета дэпутатаў Смялявіцкага раёна Дзмітрый КУДЗІН расказаў аб сітуацыі на тэрыторыі сельсавета. Яго асаблівае — геаграфічнае становішча. Гэта прыстальчча са знакавым сімвалам мужнасці і гістарычнай памяці — Курганам Славы.

У сельсавеце 28 населеных пунктаў, дзе звыш 7 тысяч зарэгістраваных жыхароў, з якімі падтрымліваецца пастаянны кантакт праз сельскі актыў і старастаў. Дзякуючы ім, ёсць аперацыйная зваротная сувязь і вырашаюцца пытанні, якія ўзнікаюць у грамадзян. Базавае прадпрыемства — «Азярыцкі-Агра». Адміністрацыйны цэнтр — аграгарадок Слабада з больш чым 3,5 тысячы насельніцтва. На тэрыторыі сельсавета жыве 110 шматдзетных сем'яў. Гэта аўкцыйная зона. За 2023 год рэалізавана 22 участкі. Будуюцца жыллі, перыязджаюць людзі.

Пытанні ў насельніцтва перыядычна ўзнікаюць. На мясцовым узроўні іх імкнучца здымаць. У вырашэнні складаных пытанняў дапамагае абласны Савет дэпутатаў.

— Абласныя, раённыя, гарадскія Саветы дэпутатаў павінны быць пастаянна з вамі ў кантакце. Мы нацэляваем іх на гэта. Але рашэнні трэба прымаць аперацыйна. Ніхто ніколі не адмовіць у дапамозе і спрыянні, — пракаментавала Наталля Качанова.

Жанна БІЗНЯ, старшыня Улукаўскага сельскага Савета дэпутатаў Гомельскага раёна, у склад якога ўваходзіць 14 населеных пунктаў з больш як 11 тысячамі жыхароў і 56 садаводчымі таварыствамі, закрунула пытанне па рэалізацыі Указа № 87, які датычыцца даўгабудуў.

— Ва ўказе прапісана, што перад тым, як мы падаем іск у суд, мы павінны зрабіць ацэнку. Агенцтва па дзяржрэгістрацыі і зямельнага кадастры робіць ацэнку толькі ў прысутнасці ўласніка і пры наяўнасці праектнай дакументацыі. На жаль, гэта не заўсёды магчыма. Некаторыя ўласнікі гэтых даўгабудуў жывуць за межамі Беларусі, і праектная дакументацыя ёсць не заўсёды. У выніку мы не можам рухацца

Фота: БелТА

далей па адабранні гэтых даўгабудуў. Нават калі мы атрымалі станоўчыя рашэнні суда, выходзім на продаж з публічных таргоў, пачатковая цана продажу лота павялічваецца на кошт гэтай ацэнкі. І цана становіцца не прывабнай для пакупнікоў. І мы сутыкнуліся з тым, што канфіскаваныя недабудаваныя аб'екты не запатрабаваны. У сувязі з гэтым нашы прапановы: можа быць, разгледзець пытанне рэалізацыі Указа № 87 па аналогіі з Указам № 116. Або прамы продаж зямлі праз аўкцыён з аб'яўжараннем на гэтым участку — аб'ектам незавершанага будаўніцтва.

Наталля Качанова паабяцала яшчэ раз вярнуцца да гэтага пытання і вывучыць сітуацыю самым сур'ёзным чынам.

Старшыня Вердаміцкага сельскага Савета дэпутатаў Свіслацкага раёна Алена САЛАВЕЙ унесла прапанову па фактычна безгаспадарных дамах. Яна расказала, што правапераемнікі могуць апрацэсці іск у судзе аб прызнанні іх дома безгаспадарным або яшчэ да падачы дакументаў у суд звярнуцца ў мясцовы выканаўчы орган з апавяшчэннем аб далейшым намеры выкарыстоўваць жылы дом для пражывання. Але, як паказвае практыка, каля 80 працэнтаў гэтых людзей сваё аб'ячэнне не стрымліваюць. Яна прапанавала замацаваць адказнасць правапераемнікаў гэтых дамоў нарматыўнымі прававымі дакументамі: калі яны на працягу адвядзенага ім гадавога тэрміну не прывялі зямельны ўчастак у належны выгляд і не прынялі меры па прывядзенні жыллага дома таксама ў належны выгляд, праз год камісія паўторна можа выехаць, паглядзець на гэты дом і прыняць меры па вызначэнні яго далейшага лёсу.

Наталля Качанова паабяцала разгледзець гэту прапанову.

Добраўпарадкаванне тэрыторый

Старшыня Крамяніцкага сельскага Савета дэпутатаў Зэльвенскага раёна Аляксандр ДЗЯРЭНЧЫК звярнуў увагу на ўтрыманне і абслугоўванне участкаў дарог і вуліц, якія не маюць уласнікаў.

— У раёне дадзена работа па перадачы спецыялізаваным арганізацыям праводзіцца, але

вельміні. Яе хапае толькі на тэлефонныя размовы.

Наталля Качанова паабяцала паспрабаваць дапамагчы ў гэтых пытаннях.

Пытанне старшыні Аляксандрыцкага сельскага Савета дэпутатаў Шклоўскага раёна Алены ГВОЗДЗЕВАЙ таксама датычылася добраўпарадкавання тэрыторый.

— У адпаведнасці з артыкулам 41 Закона аб мясцовым кіраванні і самакіраванні ў рамках сваёй кампетэнцыі сельскія Саветы арганізуюць працу па добраўпарадкаванні населеных пунктаў. Але артыкулам 46 Бюджэтнага кодэкса бюджэтам пераўрадкавана базавага ўзроўню фінансаванне прадугледжана на добраўпарадкаванне адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак. У сувязі з тым, што ў нас няма работнікаў па абслугоўванні гэтых тэрыторый, гэтыя работы ў нас праводзяцца па грамадзянска-прававым дагаворах. Ці магчыма сельскім Саветам рабіць закуп садовага інвентара і абсталявання, у прыватнасці трымераў, бензапіл, кос, якім можна здзісяняць высеку драўняна-хмызняковай і пустазельнай расліннасці? Цяпер закупіць гэтае абсталяванне мы не маем права.

Мікалай ЛУГАЎСКОЙ, старшыня Ленінскага сельскага Савета дэпутатаў Жабінкаўскага раёна, дзе ў 11 населеных пунктах пражывае 2,5 тысячы насельніцтва і на тэрыторыі якога знаходзіцца ААТ «Рагазнянскі» і санаторы «Буг» і «Надзея», звярнуўся з пытаннем навіядзення парадку на тэрыторыях.

— Фішкай першага рэгіёна з'яўлялася і з'яўляецца чысціня, акуратнасць і аперацыйнае прывядзенне ў парадак тэрыторый, у тым ліку прылеглых да трасы М-1. Сёння ў нас з гэтым вялікія праблемы. Звязана гэта з правядзеннем тэндэраў на навіядзенне парадку ў населеных пунктах і падведаных тэрыторыях. Каб правесці аперацыйны пакас, пафарбаваць лаўкі, правесці суботнік, арганізаваць вываз адходаў, трэба правесці тэндэр. Гэта займае ад тыдня да месяца, у сувязі з чым аперацыйнасць падае. Вынік — незадаволенасць вышэйшых арганізацый, насельніцтва. Прапанова прадугледзець у законе аб закупках для мясцовых органаў улады, у тым ліку сельскага выканкамаў, магчымасць правядзення адзінай закупкі на гэтыя мэты — навіядзенне парадку, добраўпарадкаванне тэрыторый. Гэта дазволіць знізіць сацыяльную напружанасць, вярнуць аперацыйнасць.

Яшчэ адна прапанова — павялічыць грашовое забеспячэнне стараст, якія з'яўляюцца першым памочнікам на сяле. На гэтых людзей заўсёды можна спадзявацца, да іх у вёсцы ў першую чаргу звяртаюцца людзі. Сёння больш частка стараст — пенсіянеры. Яны атрымліваюць узнагароды раз на тры месяцы, выходзячы з колькасці населеных пунктаў, і сума не перавышае тры базавыя

менавіта на тыя населеныя пункты, якія абышла газіфікацыя, — акрэсліў праблему старшыня сельсавета.

— Мы даручым міністру энергетыкі разабрацца і праінфармаваць, у якім годзе будуць прыняты меры па рэканструкцыі ліній электразабеспячэння або правядзенні новых. Разбяромся, — пракаментавала Наталля Качанова.

Старшыня Каменскага сельскага Савета дэпутатаў Лепельскага раёна Віцебскай вобласці Мікалай СІНІЦЫН расказаў пра асаблівае дзейнасці сельсавета:

— Мы знаходзімся ў глыбінцы — 170 км ад Мінска, 110 — ад Віцебска. За час дзеяння Указа Прэзідэнта па продажы зямельных участкаў прададзена 85 участкаў, знесена 162 старыя дамы. У мінулым годзе ўзялі ў эксплуатацыю 1260 квадратных метраў жыллой плошчы — каля 13 дамоў. З 2001 года пры сельвыканкаме дзейнічае механізаваная брыгада, а з 2005 года — камунальнае ўнітарнае прадпрыемства. Працую сем чалавек. Працую прыбытковы, і я лічу, што адмаўляцца ад гэтага не трэба. Маём у наяўнасці ўсю тэхніку для апрацоўкі зямельных участкаў,

Старшыня Жыровіцкага сельскага Савета дэпутатаў Слонімскага раёна Дзмітрый Нагула дадаў, што Міністэрства эканомікі накіроувала тлумачэнні аб тым, што сельсавет не мае права закупляць такое абсталяванне і весці гаспадарчую дзейнасць.

Наталля Качанова паабяцала разабрацца ў праблеме.

Старшыня Апольскага сельскага Савета дэпутатаў Іванаўскага раёна Галіна ВАРАШЫЛАВА закрунула пытанні электрафікацыі.

— Сёння закрываюцца пытанні ўводу ў эксплуатацыю станцый абезжелезвання, праводзіцца газіфікацыя сельскіх населеных пунктаў, развіваецца сельская і асабістая падсобная гаспадарка. Разам з тым многія сельскія населеныя пункты, у прыватнасці Апольскага сельсавета, не патрапілі ў перспектывны план газіфікацыі. І да нас цяпер актуальна электрыфікацыя жылых дамоў для патрэб ацяплення і водападгрэву. Мы разумеем, што ў больш старых вёсках лініі электраперадачы састарэлыя. Таму хацелася б, каб звярнулі ўвагу

якую ўзялі ў лінінг і выпалілі ўсе сродкі. Можам своечасова аказаць дапамогу грамадзяніну, які звярнуўся па прымальных расцэнках. У зімовы час КУП дапамагае расчысціць вуліцы ад снегу. Каля 12 населеных пунктаў мы расчысціаем сіламі прадпрыемства. Акрамя таго, мы закупляем малако ў двух населеных пунктах.

Пытанне датычылася дазволу высякаць алейшну на сельскагаспадарчых палях і выкарыстоўваць яе для пчынога ацяплення. У Віцебскай вобласці дробна-контурныя палі, якія час ад часу зарастаюць драўняна-хмызняковай расліннасцю: алейшнай, лазой. Раней гэта расліннасць высякалася для падпалкі печу, сёння насельніцтва часцей карыстаецца электрычнасцю, многія перайшлі на газавое ацяпленне. Алейшну высякаць забаронена.

— Да нас ужо звярталіся людзі па такім пытанні. Мы вывешлі яго сумесна з Міністэрствам прыроды і Міністэрствам лясной гаспадаркі. Абмяркуем яшчэ раз, — пагадзілася Наталля Качанова.

Што замест міні-палігонаў?

Старшыня Малюшыцкага сельскага Савета дэпутатаў Карэліцкага раёна Віктар ДЗІРВУК раскажаў, што ў раёне дзейнічала 55 міні-палігонаў і пляцовак часовага складзіравання цвёрдых бытавых адходаў. У сельсавеце іх было 8 — 2 міні-палігоны і 6 пляцовак. За іх утрыманне несла адказнасць РУП «ЖКГ». Іх ліквідавалі, землі закультывавалі. Работнікамі сельвыканкама і РУП «ЖКГ» была ўзмоцнена работа па заключэнні дагавораў з жыхарамі на вываз цвёрдых бытавых адходаў. Была праведзена добрая работа. Разам з тым у дагаворах не ўсе віды адходаў былі ўлічаны. Напрыклад, будаўнічыя адходы, адходы расліннага свету не вывозіліся.

Сельвыканкам вядзе тлумачальную работу, што самі жыхары могуць адвезці гэтыя адходы сваім транспартам на адзіны палігон і там разгрузіцца за пэўную плату. РУП «ЖКГ» можа аказаць паслугу жыхарам па зборы і вывазе гэтых адходаў. Але для насельніцтва гэтая паслуга атрымліваецца «залатой». І, натуральна, людзі знаходзяць іншыя варыянты, уладкоўваюцца несанкцыянаваная свалкі. Прагучала прапанова разгледзець магчымасць выдзельці участак на тэрыторыі сельсавета для назапашвання і цэнтралізаванага вывазу такіх адходаў.

— Мы павінны разумець, што перш чым нешта ліквідаваць, трэба прапанаваць людзям альтэрнатыву. Лічу, што да гэтай тэмы трэба вяртацца. Мы прыбралі міні-палігоны, але мы не вырашылі праблему. Дадзім даручэнні міністру ЖКГ, міністру прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя, — адрэагавала Наталля Качанава.

Старшыня Славенскага сельскага Савета дэпутатаў Шклоўскага раёна Уладзімір МІШЫН звярнуўся з пытаннем незапатрабаваных зямельных участкаў, якія знаходзяцца ў межах населеных пунктаў. Не заўсёды ўяўляецца магчымым іх перадаць сельскагаспадарчым арганізацыям з прычыны таго, што яны дробнаконтурныя, малой плошчы. Часта яны мяжуюць з землямі, якія перададзены сялянскім фермерскім гаспадаркам. Ці магчыма ўнесці змены ў артыкул 52 Кодэкса аб зямлі ў частцы дазволу раёнам і выканаўчым камітэтам выдзяляць гэтыя землі для вядзення фермерскай гаспадаркі, спытаў старшыня сельсавета

Старшыня Пастаяннай камісіі па рэгіянальнай палітыцы і мясцовым самакіраванні Міхаіл РУСІ, які прысутнічаў на сустрэчы, парэкамендаваў прыняць рашэнне на сесіі аб пераводзе зямель агульнага карыстання ў землі сельгаспрызначэння і аддаваць фермерам. У Віцебскай вобласці так і было зроблена.

— Трэба яшчэ раз паглядзець, бо мясцовым органам улады такія паўнамоцтвы дадзены. Там, дзе пытанні датычацца зямель сельгаспрызначэння і лясоў першай катэгорыі, гэта засталася непарушаным. А усё астатняе аддалі на рашэнне мясцовых органаў улады. Але мы падкажам, як вырашыць пытанне, — адзначыла Наталля Качанава.

Напрыканцы сустрэчы яна аб'яцала, што ўсе пытанні, якія прагучалі, будуць акумуляваны і абмеркаваны з зацікаўленымі. А сустрэчы з мясцовымі дэпутатамі будуць праводзіцца і надалей.

Алена КРАВЕЦ.

«МЕНАВІТА Ў ГЭТЫ ЧАС КОЖНАМУ ТРЭБА РАЗУМЕЦЬ, ШТО КРАІНА — ГЭТА ЎСЕ МЫ»

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

— Дык няўжо нас можна абвінавачваць у тым, што Беларусь сёння не стаіць на прыпынках міру?! — задала рытарычнае пытанне Наталля Качанава. Так, гэтыя абвінавачванні выглядаюць, мякка кажучы, неабгрунтаванымі. Каб упэўніцца ў гэтым, дастаткова звярнуцца да Канцэпцыі нацыянальнай бяспекі, да Ваеннай дактрыны. Абодва дакументы ясна і дакладна гавораць: Беларусь — гэта міралюбівае дзяржава.

— Мы ніколі нікому не пагражалі і пагражаць не збіраемся. Але бараніць сваю краіну мы будзем. Мы проста абавязаны гэта рабіць... Бо мы разумеем, што фашызм і нацызм паднімаюць галовы. І паглядзіце, з якой сілай. Сёння, як ніколі, міралюбівая палітыка любой дзяржавы вельмі важная, — падкрэсліла спікер.

Наталля Качанава паведаміла, што Прэзідэнтам Беларусі, парламентарыямі краіны, праводзіцца вялікая работа па прасоўванні міралюбівых і міратворчых ініцыятыў, па

колькасці работнікаў і іх адказнасці. Менавіта моцная эканоміка дазваляе нам жыць камфортна і якасна.

Гэты год — Год якасці, і сёння ўжо зацверджаны Дзяржаўны знак якасці, распрацаваны план мерапрыемстваў на бягучы год. Але Год якасці — гэта не толькі выпуск тавараў народнага спажывання ці якой-небудзь прадукцыі, якая будзе мець гэты знак. Гэта якасць ва ўсім: і ў працы, і ў жыцці, і ў чалавечых і сямейных стасунках. А галоўнае, па словах Наталлі Качанавай, сёння нельга быць абіякавымі. Трэба глядзець і заўважаць недахопы, дапамагаць іх устараняць.

— Як сказаў наш Прэзідэнт на нарадзе аб асноўных напрамках работы па ўдасканаленні якасці ў 2024 годзе і Знаку якасці Рэспублікі Беларусь: калі не ведаецца, што рабіць у Год якасці, пачніце з сябе: прыходзьце своечасова на работу, вырашайце тыя задачы, якія стаць перад вамі па службе, прычым вырашайце эфектыўна, не сыходзячы ў бок і не вялючы, — працитавала яна Прэзідэнта. І дадала: — Ад кожнага з нас сёння залежыць будучыня краіны.

«Краіна — гэта ўсе мы»

І вырашыць будучыню краіны ўсім нам давядзецца вельмі хутка. Гэты год — год выбараў: мы ўпершыню ў адзіны дзень галасавання будзем выбіраць дэпутатаў усіх узроўняў — 12 514 дэпутатаў мясцовых Саветаў і 110 дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў. Таксама наперадзе фарміраванне Усебеларускага народнага сходу, найвышэйшага органа народаўладдзя, які будзе прымаць стратэгічна важныя рашэнні для жыцця нашай краіны. Наступны год таксама будзе не менш вырашальным — адбудзецца прэзідэнцкія выбары.

«Мы ніколі нікому не пагражалі і пагражаць не збіраемся. Але бараніць сваю краіну мы будзем. Мы проста абавязаны гэта рабіць... Бо мы разумеем, што фашызм і нацызм паднімаюць галовы. І паглядзіце, з якой сілай. Сёння, як ніколі, міралюбівая палітыка любой дзяржавы вельмі важная.»

Менавіта ў гэтыя гады кожнаму з нас трэба як ніколі разумець, што краіна — гэта ўсе мы, зазначыла Наталля Качанава. І мы павінны зрабіць правільны выбар, каб зберагчы ўсё тое, што пабудавалі за часы самастойнасці. Гэта і якаснае медыцынскае абслугоўванне, якое ўдасканальваецца кожны год, і добрая адукацыя, і грамадская бяспека...

Сапраўды, першачарговая задача перад грамадствам сёння — захаванне адзінства і тым самым захаванне міру і спакой у краіне. Захаваць свае традыцыі — нашы, беларускія, — а не ісці следам за навязанымі звонку трэндамі і фальшывымі каштоўнасцямі. І ўсё гэта залежыць толькі ад нас, ад нашага выбару. Дарэчы, менавіта тэма выбарчай кампаніі стала сутнасцю першага пытання да Старшыні Савета Рэспублікі.

Уладзімір ВЯРЭНЦІ. Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

спыненні гарачых канфліктаў, якія ні да чаго добрага, вядома, не прывядуць. Таксама яна зазначыла, што адна з прычын нагнятання міжнароднай напружанасці — у жаданні кіраўніцтва некаторых краін апраўдаць і схаваць ад насельніцтва ўласныя недахопы ў кіраванні, ва ўнутранай палітыцы. Ці няма ў іх праблем? Мноства. Аднак яны спрабуюць навязваць усяму свету думку, што ім пагражае Расія, Беларусь... Але ж, як зазначыла прамоўца, мы ніколі і нікому не пагражалі і пагражаць не будзем і нікога не лічым сваім ворагам. Аднак мы сёння павінны зрабіць усё, каб у выпадку неабходнасці сваю краіну абараніць. А для гэтага патрэбна моцная эканоміка.

«Вельмі важна

цініць сацыяльныя гарантыі»

Наталля Качанава адзначыла, што эканамічныя вынікі 2023 года становяць: унутраныя валавы прадукт склаў 103,9 %, назіраецца рост па экспарце, фарміруецца бюджэт. Усё гэта дазваляе выконваць усе сацыяльныя гарантыі дзяржавы — гэта і штогадовае, і неаднаразовае павышэнне пенсій, дапамог, павелічэнне мацёрнскага капіталу і дастойнага заработнага плата чалавеку працы. Увогуле сацыяльна накіраваныя артыкулы бюджэту складаюць значную яго частку. І гэта трэба цініць.

Старшыня Савета Рэспублікі засяродзіла таксама ўвагу ўдзельнікаў сустрэчы на тым, што эканоміка для нас — гэта архіважна. Яе развіццё цалкам залежыць ад тых, хто працуе на прадпрыемствах і ў арганізацыях, ад

Якія пытанні задавалі завадчане

— Ці варта чакаць спроб дэстабілізацыі абстаноўкі падчас выбарчай кампаніі?

— Так, спробы будуць, ужо ёсць. Яны (збеглыя. — **Зв.»**) ж не працуюць, як вы, ля станка. Яны за мяжой на краіну льюць бруд, а ім за гэта грошы плацяць. Таму што гэта брудная палітыка хлусні. Іх вядуць, як на павадку, супраць сваёй краіны і народа.

Але сілавы блок, Прэзідэнт — Галоўнакамандуючы нашай краіны зробіць усё, каб гэтага не дапусціць. Каб у краіне захаваліся мір і спакой.

— Мінулы год для нас усіх быў напоўнены падзеямі. Якую падзею 2023 года вы лічыце найважнейшай?

— Самае галоўнае для нас у 2023 годзе, што мы захавалі мір і спакой у нашай краіне... Мы з вамі жылі і працавалі ў нармальнай эканамічнай сітуацыі — забяспечылі харчовую бяспеку, стабільнасць, працавалі школы, ахова здароўя.

Адной з галоўных падзей назаву Пасланне Прэзідэнта да парламента і народа, калі Аляксандр Рыгоравіч выступіў вельмі магутна, ярка. Мне заўсёды гэта западае ў душу.

Што датычыцца работы Савета Рэспублікі, то правялі шмат розных мерапрыемстваў — пасяджэнні кансультацыйнага савета па дзеях з асаблівымі (дасягнулі

многіх вынікаў, і многія людзі нам дзякуюць), Форум рэгіянаў Беларусі і Расіі, Першы беларуска-ўзбекскі жаночы бізнес-форум, бралі ўдзел у пасяджэннях Міжпарламенцкай асамблеі СНД...

— Я думаю, што кожнага беларуса непакоіць сітуацыя ў нашых суседзях ва Украіне. Якія вашы прאгнозы па завяршэнні спецыяльнай ваеннай аперацыі?

— Гэты канфлікт мог бы скончыцца даўно. Трэба проста сесці за стол перагавораў. Калі пачаўся канфлікт, у нас у Беларусі было праведзена некалькі раўндаў перагавораў. І можна было проста дамовіцца.

Не будзе для Украіны перамогі. «Донары» іх падсілкоўвалі, але ніхто ж бясплатна нікому ўзбраенне не дае. Усё, што ім сёння шпігуюць, — потым з Украіны запатрабуюць. Вы думаеце, украінцы хочуць гінуць? Вядома не, але ў іх выйсця няма. Хто б мог падумаць некалі, што такое можа адбыцца? Сесці за стол перагавораў з Расіяй — іншага выхаду з сітуацыі няма.

Памятаю словы нашага Прэзідэнта пры звароце з Пасланнем да парламента і народа ў сакавіку 2023 года: калі адказваеш за сваю краіну, народ, калектыв, калі ты кіраўнік, — трэба часам нават наступіць сабе на горла, але зрабіць так, як будзе правільна на карысць тых, за каго ты адказваеш...

Трэба спынаць гэтыя гарачыя канфлікты, гэта вядзе толькі на разбурэнне. Дай бог, каб толькі розум перамог.

ПРЫЯРЫТЭТЫ ТЫЯ Ж...

Старшыня Магілёўскага аблсавета Ірына РАЙЧЫК правяла ў Дрыбінскім раёне прыём грамадзян і сустрэлася з працоўным калектывам

СЁННЯ высілкі народных выбранныхі накіраваныя на яшчэ больш цеснае ўзаемадзеянне з насельніцтвам, павышэнне прававой дасведчанасці грамадзян і тлумачэнне пытанняў, якія датычацца Адзінага дня галасавання. Нядаўна з жыхарамі Дрыбінскага раёна сустрэлася старшыня Магілёўскага аблсавета дэпутатаў Ірына Райчык.

Падчас выступлення ў райвыканкаме яна яшчэ раз нагадала, як важна ўважліва ставіцца да праблемных пытанняў і вырашаць іх яшчэ на першапачатковым этапе.

— Пасляховае вырашэнне гэтых задач у многім залежыць ад таго, наколькі эфектыўна вядзецца работа з насельніцтвам, — падкрэсліла яна. — Галоўнае — правільна расставіць прыярытэты, плануючы сваю дзейнасць, працаваць на апраўданне праблемных пытанняў, захоўваючы дысцыпліну і сабранасць.

Ірына Анатолеўна нагадала аб задачах на 2024 год, якія пастаўлены губернатарам Магілёўскай вобласці Анатолем Ісачанкам на сустрэчы з актывам

раёна. «Прыярытэты рэгіянальнага развіцця нязменныя: жыллё, камфортнае асяроддзе, дарогі, — падкрэсліла яна. — Новы час патрабуе новых падыходаў і канкрэтных рашэнняў».

У ходзе сустрэчы былі абмеркаваны некаторыя моманты дзейнасці мясцовых Саветаў дэпутатаў, ход падрыхтоўкі да выбараў, асаблівасці работы ў Год якасці. Адной з ключавых стала тэма работы са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб і выканання патрабаванняў Дырэктывы Прэзідэнта № 2 «Аб дэбюракра-

тызацыі дзяржаўнага апарату і павышэнні якасці забеспячэння жыхароў якасцю насельніцтва» ў Дрыбінскім раёне ў мінулым годзе.

Ірына Райчык таксама правяла ў раёне Адзіны дзень інфармавання і выяўны прыём грамадзян. На прыёме да яе звярнулася мясцовая жыхарка з пытаннем, якое датычылася жыллёва-камунальнай гаспадаркі. Праблема разглядалася пры ўдзеле старшыні Дрыбінскага райвыканкама Дзмітрыя Чыгіра і старшыні райсавета Святланы Завідоўскай.

У ходзе размовы была дэталёва вывучана праблема жанчыны, зварот узяты на кантроль да поўнага яго вырашэння.

Нагодой для сустрэчы з супрацоўнікамі Дрыбінскага райцэнтра па забеспячэнні дзейнасці бюджэтных арганізацый стала тэма Адзінага дня інфармавання «Год якасці — залог паспеху сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны».

— У Беларусі дасягненне якасці ва ўсіх сферах жыхароў краіны з самага пачатку было вызначана найважнейшай задачай дзяржаўнай палітыкі, — нагада-

ла Ірына Райчык. — У беларускай мадэлі сацыяльна арыентаванай рынчнай эканомікі якасць разглядаецца ў першую чаргу з пазіцыі якасці жыцця людзей.

Размова таксама ішла аб новаўвядзеннях у сферы працоўных адносін з 1 студзеня 2024 года, прафілактыцы злачынаў, звязаных з паловай недатыкальнасцю і паловай свабодай непаўналетніх, асноўных правілах беспякі жыццядзейнасці ў зімовы перыяд.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
Фота з архіва аблсавета дэпутатаў.

АХОЎНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ ДЛЯ ЖУРАЎЛЯ І ДЗЯТЛА

ЭКАЛАГІЧНЫ АСПЕКТ

Мясцовыя выканкамы прымаюць рашэнні аб ахове месцаў пражывання птушак-чырванакніжнікаў

НЯДАЎНА адпаведнае рашэнне прыняў Пінскі райвыканкам. Дакументам прадугледжана ўзяць пад ахову месцы пражывання трохпалага і беласпіннага дзятлаў, а таксама вераб'інага сыча, якія занесены ў Чырвоную кнігу Беларусі. Птушкі заўважаны ў кварталах Малаплотніцкага, Клятнянскага, Парэцкага лясніцтваў Целяханскага лягаса.

ў цэлым — роля мясцовай улады ў гэтай справе ўзрастае.

Ну і грамадскасць не застаецца ў баку ад добрай справы. Варта сказаць, што многія школы Пінскага раёна надаюць значную ўвагу экалагічнай адукацыі вучняў. Скажам, у Сошненскай сярэдняй школе ўжо шмат гадоў працуе аб'яднанне па інтарэсах

«ЛЕСавічОК». Дырэктар школы Святлана ХАНДРЫКА расказала карэспандэнту газеты, што дзедзі разам з педагогамі і бацькамі робяць кармушкі для птушак, праводзяць назіранні, ладзяць акцыі па зімовых падкормках крылатых сяброў і сустрэчы птушак вясной: «Тым самым мы выхоўваем у вучню любоў да прыроды, умненне назіраць за навакольным асяроддзем. На занятках гуртка школьнікі атрымліваюць экалагічныя веды, якія і служаць асновай беражлівага стаўлення да прыроды, у нашым выпадку — да птушак», — падкрэсліла Святлана Васілеўна.

Дарэчы, днямі Бярозаўскага райвыканкам сваім рашэннем перадаў пад ахову месцы пражывання вусатай сініцы і шэрага жураўля. Птушкі, занесеныя ў Чырвоную кнігу, заўважаны на землях трох карыстальнікаў зямельных участкаў. Вусатая сініца адзначана на землях ААТ «Міжлесце», Бярозаўскай машынна-тэхналагічнай станцыі і сельскагаспадарчага ўнітарнага прадпрыемства «Савушкін-Прамень». Пад ахову перададзена амаль 57 гектараў. Шэры журавель пражывае на участку амаль у 40 гектараў тэрыторыі ААТ «Міжлесце». На ўказаных участках устанавіліся асаблівы рэжым аховы і выкарыстання. Назва-

ныя гаспадаркі бяруць на сябе ахоўныя абавязальствы. Ну а мясцовыя ўлады выступаюць у ролі каардынатара работы.

— Наша функцыя ў гэтым пытанні больш асветніцкая, выхаваўчая, а таксама інфармацыйная, — гаворыць старшыня Міжлескага сельскага Савета Бярозаўскага раёна Юрый КАШТАЛЯН. — На сходах грамадзян будзем яшчэ раз нагадаць, тлумачыць, заклікаць ні ў якім разе не выпальваць сухую траву вясной. Апошняе смяротна небяспечна для птушак-чырванакніжнікаў. На асобных участках нельга прымяняць угнаенні і сродкі аховы раслін у перыяд з 15 красавіка да 31 ліпеня ўключна. Гэта датычыцца не толькі сельгаспадарчых прамыянаў, але і фермераў, прыватных гаспадароў. Выканкам даводзіць інфармацыю да зацікаўленых асоб, а вялікай асветніцкай работай у экалагічным кірунку займаецца школа. На нашай тэрыторыі функцыянуе Сігневіцкая сярэдняя школа. Там ёсць адпаведныя гурткі, факультатывы. Добра, што дзедзі выхоўваюцца ў духу павагі да прыроды. Інакш і быць не можа ў нашай мясцовасці: пачоб — Спортуі заказнік, іншыя запаведныя мясціны.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота з адкрытых крыніц.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15

ад 17 лютага 2009 года выдана

Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.**

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:

220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;

e-mail: info@zviazda.by

Газета адрэдавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 38200000007667 ад 03.04.2004. 220013, г. Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 12.292.

Нумар падпісаны ў 19.30 23 студзеня 2024 года.

Бацькаўшчына. У пошуках страчанага

МАГІЛЁЎ

Магілёў. Свята-Іосіфаўскі кафедральны сабор (пач. XX стагоддзя).

Магілёў — з тых беларускіх гарадоў, чыю даўніну магчыма хутчэй уяўляць, карыстаючыся многімі гістарычнымі крыніцамі, чым адкрыта з ёю сустрэцца. Войны, асабліва Вялікая Айчынная, даўнія часы знявагі да гістарычных помнікаў — усё гэта зрабіла сваю справу, растружыўшы многія, здавалася б, трывалыя матэрыяльныя памяткі пра іншыя эпохі.

Узнаўляючы нешта пэўнае ў сведамасці, нельга не звяртацца да лёсаў нашых суайчыннікаў. Іх жыцці — крыніца ўвагі да гістарычных мясцін. Па кропельках збіраю, напрыклад, інфармацыю пра аднаго з нашых суродзічаў. Можа, спадзяюся, дзе ў звязцы з адкрыццём яго біяграфіі і ўсплыве яшчэ ўяўленне пра даўні Магілёў... З дваран Магілёўскай губерні — Міхаіл Іванавіч Лявіцкі. Нарадзіўся ў 1761 годзе. Асоба яркая, шматаблічная, хоць усё жыццё займаўся адным галоўным клопатам — ваяваў з ворагамі Расійскай імперыі. У лістападзе 1781 года ўступіў падпрапаршчыкам у Палацкі пяхотны полк. Удзельнічаў у руска-турэцкай вайне 1787—1792 гадоў. Вызначыўся пры штурме Ачакава. Пасля ўдзельнічаў у бітве пры Каўшанах, ва ўзяцці Акермана. Штурмаваў Ізмаіл. Потым служыў у Польшчы, ваяваў з паўстанцамі Касцюшкі. У 1798 годзе магіляўчанін быў прызначаны камандзірам Кіеўскага грэндзёрскага палка. У 1803 годзе атрымаў чын генерал-маёра. З мая таго ж года — шэф Падольскага мушкетёрскага палка. Ваяваў пры Аўстэрліцы, змагаўся з французамі ва Усходняй Прусіі ў 1806—1807 гадах, быў адзначаны ордэнам святога Георгія 4-й ступені. Атрымаў і ад прускага караля ордэн — «Pour le Mérite». З кастрычніка 1810 года — камандзір 3-й брыгады 7-й пяхотнай дывізіі. Незадоўга перад

гісторыі наш зямляк застаўся як палкоўнік Асманскай арміі ў Турцыі, англійскі вынаходнік і фотамастак, а яшчэ як паэт. Вось колькі адразу жыццёвых «фарматаў»!.. Нарадзіўся Станіслаў у сям'і міравога суддзі Антона Астарога. Пасля паўстання 1830—1831 гадоў разам з бацькамі эміграваў у Францыю. Прыняў удзел у Крымскай вайне 1853—1856 гадоў як капітан дывізіі султанскіх казакоў пад камандаваннем англійскага генерала Генры Найта Сторка. У 1854-м — палкоўнік асманскай арміі. Пасля Крымскай вайны — у Англіі. Прыняў брытанскае грамадзянства. У Англіі займаўся вынаходніцтвамі ў розных галінах навукі і тэхнікі. Пасля на некаторы

Магілёў. Шклоўскі рынак (пач. XX стагоддзя).

Магілёў. Тэатральная плошча (пач. XX стагоддзя).

Барадзінскай бітвы быў прызначаны камандантам Мажайска. У 1814 годзе Лявіцкі — камандант Варшавы. У 1829-м наш зямляк атрымаў чын генерала ад інфантарыі. У адстаўку выйшаў у 1831 годзе. Засталося знайсці мемуары генерала-земляка. І, можа быць, там будучыя памяткі пра стары Магілёў і яго ваколіцы?..

Цікавы лёс у Астарога Станіслава Юльяна, які нарадзіўся ў Магілёве ў 1830-м, а памёр у Лондане ў чэрвені 1890 года. У цяньках

час перасяліўся ў Парыж. Заснаваў фатаграфічную фірму «Waleru». Пісаў і друкаваў вершы на польскай мове. Вярнуўся ў Англію, адкрыў фотасалон, рабіў партрэты многіх знакамітаў.

З больш маладзейшых сведкаў гістарычнага сталення Магілёва — Ісай Шур, які нарадзіўся ў 1875 годзе. У біяграфіі розных краін ён застаўся як вучоны, матэматык. Бацькі Ісай — магіляўчане Моша Шур і Голда Ландау. Прозвішча маці вымушае задумацца

пра блізкія сувязі з геніяльным Ландау. Але гэта — тэма асобнай гаворкі. Ісай закончыў Берлінскі ўніверсітэт. Вучыўся ў легендарнага Л. Фукса. Ужо ў 1901 годзе атрымаў ступень доктара навук. З 1910-га — прафесар Берлінскага ўніверсітэта. Вага ў навуковым свеце была ў нашага земляка настолькі вялікая, што ў 1929 годзе яго выбіраюць замежным членам-карэспандэнтам Акадэміі навук

лі арыст яшчэ быў у эміграцыі. І вось так склалася, што лёс звёў двух таленавітых людзей. І ўжо пасля смерці спевака Борхес падрыхтаваў сольную праграму «Чатырнаццаць гадоў з Вярцінскім», якая мела вялікі поспех. Піяніст іграў і спяваў, тонка перадаючы манеру Вярцінскага, тэмбр яго голасу. Захавалася сведчанне, што нават Сталін быў захоплены майстэрствам піяніста.

градскага вышэйшага зенітнага ракетнага каманднага вучылішча, выкладчык, старшы выкладчык, намеснік начальніка кафедры, начальнік кафедры гуманітарнай і сацыяльна-эканамічных дысцыплін Міхайлаўскай ваеннай артылерыйскай акадэміі. Палкоўнік запаса. З 2000 года Мікалай Іванавіч адначасова працуе на кафедры гісторыі рускай філасофіі Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага ўніверсітэта. У 2000—2005 гадах — прафесар кафедры гісторыі рускай філасофіі Санкт-Пецярбургскага дзяржаўнага ўніверсітэта, у 2001—2003 гадах — дэкан факультэта сацыяльна-навуковага кіравання Санкт-Пецярбургскай акадэміі кіравання і эканомікі. У 2003—2006 гадах — прарэктар па навуковай рабоце Санкт-Пецярбургскай акадэміі кіравання і эканомікі. З 2006-га — загадчык кафедры філасофіі Санкт-Пецярбургскай акадэміі кіравання і эканомікі. Бязлепкін — аўтар манаграфій «Мова ваеннай навукі як сродак пазнавальнай дзейнасці ваенных кадраў» (1985), «Філасофія мовы ў Расіі: вопыт гісторыка-тэарэтычнай сістэматызацыі» (1999), «Філасофія мовы ў Расіі (XIX — сярэдзіна

Магілёў. Вакал (пач. XX стагоддзя).

СССР. У 1938-м Шура выключылі з Прускай акадэміі навук. На шчасце, вучонаму ўдалося ўцячы ў Палесціну, дзе ён пасля і працаваў выкладчыкам Яўрэйскага ўніверсітэта ў Іерусаліме. Матэматыкі ведаюць і тэарэму Шура.

Магілёў. Від на горад і пароходную прыстань (канец XIX стагоддзя).

Параўнальна нядаўна я пазнаёміўся яшчэ з адным магіляўчанінам. Ліставаўся з ім. Прозвішча — Бязлепкін. Завуць Мікалай Іванавіч. Нарадзіўся ў Магілёве ў 1950 годзе. Закончыў Ленінградскае вышэйшае ваенна-палітычнае вучылішча (1972), а затым — філасофскае аддзяленне ваенна-педагагічнага факультэта Ваенна-палітычнай акадэміі (1980), ад'юнктуру кафедры філасофіі Ваенна-палітычнай акадэміі (1985). У тым жа годзе Мікалай Іванавіч абараніў кандыдацкую дысертацыю «Мова ваеннай навукі як сродак пазнавальнай дзейнасці ваенных кадраў (філасофска-метадалагічны аналіз)». У 1999 годзе — доктарскую дысертацыю «Філасофія мовы ў Расіі (XIX — сярэдзіна XX стагоддзя)». У 1968—2001 гадах Бязлепкін служыў ва Узброеных сілах СССР і Расійскай Федэрацыі: выкладчык, старшы выкладчык кафедры грамадскіх навук Ленін-

XX стст.)» (1999), «Філасофія мовы ў Расіі: да гісторыі рускай лінгвафіласофіі» (2001, 2-е выд. — 2002) і болей чым 50 навуковых артыкулаў. Кола навуковых зацікаўленняў нашага земляка: актуальныя праблемы грамадскага развіцця, філасофска-метадалагічныя праблемы ваеннага кіравання, асновы лінгвакультуралогіі, руская культуралогія: агляд асноўных тэорый, філасофія мовы, этыка і эстэтыка, гісторыя філасофскай навукі, гісторыя і філасофія навукі, метады навуковых даследаванняў. Член-карэспандэнт Міжнароднай акадэміі вышэйшай школы. Узнагароджаны ордэнам Пашана, медалём «300 год Санкт-Пецярбургу».

Дык вось у нашым ліставанні з Бязлепкіным мы часта згадвалі розныя ураджэнцаў Магілёва. Часам новым адкрыццям здзіўляцца Мікалай Іванавіч, часам я радуюся, што з падказкі вучонага некага заносу ў сваю памяць, а магчыма, і адкрывае для Беларусі, нагадваючы чытанам, пра каго мы забыліся. І некай Мікалай Іванавіч выказаў такую прапанову: «А чаму б не ўшанаваць многіх землякоў, назваўшы іх імёнамі вуліцы Магілёва?» Давалося мне звярнуцца да гарадской тапанімікі абласнога горада. І, канешне ж, прывёў некалькі прыкладаў, калі з вуліцамі Магілёва звязана памяць пра яго славытых ураджэнцаў...

Кастусь ЛЕШНІЦА.
Старыя паштоўкі з калекцыі паў-рэта Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» Уладзіміра Ліхадзедава.

Магілёў. Мураўёўскі сквер (пач. XX стагоддзя).

«ЗАВАЛІЎ НАС СНЕЖАНЬ СНЕГАМ. ХТО ТАКОГА МОГ ЧАКАЦЬ?..»

Што было — было. Яўрэйскі доктар не змог знайсці работу ў амерыканскіх бальніцах — вырашыў адкрыць сваю невялікую прыватную клініку. Перад уваходам у яе размясціў рэкламны плакат з надпісам: «Тут вы атрымаеце лячэнне за 20 долараў. Калі яно не дапаможа, мы вернем вам ст».

Амерыканскі юрыст вырашыў, што гэта — нядрэнная магчымасць зарабіць! Ён зайшоў у клініку і паскардзіўся, што ў яго прапаў смак. Доктар выслухаў, папрасіў медсястру прынесці лекі з каробкі 22 і дзве кроплі капнуць на язык пацыенту. Юрыст пасмакаваў і зморшчыўся: «Фу... Дык гэта ж газа!» Доктар з радасцю: «Віншую! Да вас вярнуўся смак!.. 3 вас 20 долараў».

Засмучаны юрыст заплаціў, але праз тыдзень захацеў вярнуць свае грошы. Ён прыйшоў у клініку і паскардзіўся, што страціў памяць. Доктар папрасіў медсястру прынесці лекі з каробкі 22... Юрыст абурана перапыніў: «Дык гэта ж газа! Вы яе давалі мінулы раз, калі я скардзіўся на страту смаку». Доктар пераможна ўсміхнуўся: «Цудоўна, да вас вярнулася памяць! 3 вас 20 долараў».

Юрыст яшчэ раз аддаў грошы, але праз тыдзень з'явіўся зноў, каб атрымаць такі сто долараў. Трагічным голасам ён сказаў, што ў яго сапсаваўся зрок — ён амаль нічога не бачыць! «Спачуваю, — цяжка ўздыхнуў доктар, — аднак ад гэтай хваробы лекаў пакуль няма. Вось, вазьміце вашы сто долараў». Юрыст (з гневам глядзячы на банкіоту): «Але ж гэта 20, а не 100!» Доктар (з палёгкай): «Віншую... Ваш зрок вярнуўся! 3 вас 20 долараў».

Гэта мы да таго, што «Звязда» больш як 20 гадоў друкуе адмысловыя здымкі і за гэта (як той доктар з юрыста) «бярэ» з чытачоў 20 (плюс-мінус) варыянтаў подпісаў. Зазначым, што прыходзіць іх намнога больш, друкуецца — хіба найлепшае.

«Помню, па маладосці, — успамінае спадар Валеры Гайрыш з Чавусаў, — прыехаў я ў адзін з калгасаў Палесся працаваць на меснікам старшыні, стаў там азірацца, знаёміцца з людзьмі і хутка даведаўся, што сярод іх ёсць мясцовае славуцасць — дзед Рыгор, які на любую навіну адгукаецца вершаванымі радкамі. Спачатку я пачуў толькі два: «У снежны мы скасілі жыта, і было ўсё шыта-крыта». Папытаўся ў старшыні, няўжо гэта праўда. «Ды быў такі грэх, — смяецца ён. — Пасялі жыта на асушаных тарфяніках, а ўборач не паспелі: задажджыла так, што носа не ўткнуць! Некалькі гектараў у полі засталася... Знайшоўся «добразлічвец» — ананімку ў райкам напісаў. Свае людзі адтуль званочак: днямі прыедзе праверка. Што было рабіць? Мусіў на тую нязжатую паласу камбайн паслаць — пазбіваць калосе... Адразу пасля яго мяцеліца «прайшлася»... Камісія прыехала, паглядзела — на полі ніякага жыта: факт не пацвердзіўся».

— Успомніўшы гэты выпадак, — працягвае Валеры Мікалаевіч, — я і да здымка напісаў: Што ж — зіма змяніла восень, А мы косім, косім, косім! Такое, на думку спадарыні Валянціны Гудачковай з Жыткавічаў, на жаль, здараецца:

Хто-ніхто не паспявае
З поля звысці ўраджай.
А як снегам замятае,
Хоць касі, хоць пахавай.
І адно, згадзіцеся, не мёд, і другое не рэдка.
А таму, як сцвярджае спадар Гаўрыш:
Касіць зімой не бачу толку,
Занятак той — курам на смех!
Таму, браток, кідай літоўку,
Бяры палату — чысці снег.
Іншая парада — ад сужэнцаў Астроўскіх з Мінска:
Заваліў нас снежань снегам.
Хто такога мог чакаць?
Не касіць, браточкі, трэба,
А цяпльцы ратаваць!

(Два першыя радкі можна прачытаць яшчэ раз... І пашкадаваць, напрыклад, японцаў, у якіх месяцы не маюць назваў, толькі нумары: той, шосты, калі ў нас косяць, называецца рокаў). А наогул...

Біблейскі Саламон у прытчах пісаў, што для ўсякай справы ёсць свой час: час раскідваць камяні і час збіраць, час смяцца і плакаць... Праўду пісаў, згаджаецца спадар Гаўрыш і ад сябе дадае: «...час касіць і час косы кліяцца». Адкуль (і ўжо рыфмаваным радком):

Сказаў правіцель Саламон:
Што ўсякай справе — пэўны час.
Калі казаў, не ведаў ён,
Што часам
правіць КАМУНГАС,
Там не чыталі Саламона,
І гэты цар ім не ўказа.

Ці не пра тое ж, але іншымі словамі спадар Мікалай Касмачэўскі з Наваполацка:

У нас зіма цяпер такая:
Снег то ляжа, то знікае...
І касіць тады траву,
Можна, і стрэльне ў галаву?
Ёсць пытанне, у чыю — канкрэтная?.. І ў той самым канверце — адказ:
Распарадчыкі — гурмой!
А мазгоў — бывае, мала:
Вось і косім — хоць зімой —
Раз начальства загадала.
І маем потым, што... маем. Сёлета, напрыклад, па назіраннях спадарыні Любові Чыгрынавай з Мінска.

Разам з лісцем снег упаў,
Схамянуўся і растаў:
Хтось на небе пэўна згледзеў,
Што не скошана
шмат траў.
Кукуруза на палях...
А з кармамі —
справы швах.

То-бок дрэнна (месцамі). Але ж не безнадзейна, паводле спадара Юрыя Вінаградва з Докшыцкага раёна):
Мусіць, вынайшла навука,
Як зімой касіць траву...

І камусьці гэта штука
Ускружыла галаву.
Прычым настолькі, на думку спадарыні Чыгрынавай, што:
Дождж ідзе,
А мы скірдуем,
Снег ляжыць,
А мы усё косім.
Без кармоў
зрэчас гаруем
І крыдыты
ў банку просім.

Што, між іншым, лагічна: ці не любая бяда вядзе ў даўгі, ці не любяць даўгі — у бяду. (З назіранняў бывалых: калі размова пра твой доўг дзяржае, то, хоць памры, але заплаці, калі размова пра доўг дзяржае табе, — то, хоць памры, але даруй). Гэта — кажучы прозай. Калі ж вершаваным радком, то, мусіць, найлепш — ад Максіма Танка:

Добры мёд на памінках,
Толькі ніхто не пая.
Добры рубель пазычаны,
Толькі спаць не дае...
(З дзялогаў: «Як лічыш, чорная паласа ў маім жыцці калі-небудзь скончыцца?» — «Ну вядома! Жыццё ж не вечна!»)

І зіма, на шчасце, таксама! Ледзь не з пачатку студзеня народ пачынае «тусіць» у адмысловых крамах: даннікі ды высюцы (ці-кава, каго цяпер больш?) выбіраюць насенне, купляюць зямлю для расады. А таму не дзіва, што сужэнцы Астроўскія, глянуўшы на здымак (можна і вам... яшчэ раз), пытаюць:

Хто смяецца там? Ды гучна?
А з чаго? Нагода?
Гэта ж просьба стане слушна
Недзе праз паўгода.
Пойдзе зноў трава расці,
Касавіца — будзе!
Таму заклік хай вісьці —
Берагуцца людзі.

А то — не дай бог — касавіца прыйдзе, а касцоў няма...

Пра тое ж і спадар Аляксандр Матошка з Расонскіх:

Гэты заклік чакае вясны,
Калі ўздрыцца травы ў росах.
Будзе праца тады для касы,
А пакуль хай стаіць сабе коса.
Трэба разумець, плакат? Ці каса?
Шматзначнае апошняе слова, бо гэта і сельгаспрылада, і доўгія заплеценыя валапы, і вузкая мель, і палоска чаго-небудзь, і (размоўнае) селязёнка...

Адкуль, трэба разумець, цалкам лагічна развагі ад сужэнцаў Астроўскіх:
Асабліваць нашай мовы:
Шмат значэнняў маюць словы.
У касавіцу людзі косяць
І дажджу тады не просяць:
Сена трэба насушыць,
Каб другою не касіць...
А грыбы... Дай бог — касою!
Але ж гэта

— не зімою,
Бо зімою косіць прыго:
Сцеражыся, каб не ўлілі!

Такім чынам, у закліку і сапраўды нічога смешнага. Хутчэй наадварот... Як і ў размове жанчын, якую падслухаў спадар Віктар Сабалеўскі з Узды:

— Дзе Пятра нячысцік носіць?
На заробкі з'ехаў, пэўна?
— Не, ён зноўку нешта косіць...
— Што — зімой?
— Сабакам сена...

Шмат, на жаль, такіх аматараў, шмат матуль, якія застаюцца з дзецьмі і выходзяць іх як могуць. Адзін сыноч, расказвалі, вельмі дрэнна вучыўся — пасля школы збіраўся ісці працаваць. А хоць бы і дворнікам! Маці «падмітусілася» — дамовілася з адным, каб узяў хлапчо ў напарнікі — за плату, на тыдзень... А тут якраз заснежыла, ды так...

Карацей, давалася дворнікам папацець, зведаць, пачым фунт ліха, а хлапчо яшчэ — і высны вярціць. Паводле спадара Сабалеўскага:
Рос хлапчук у мамкі спраўненькі,
Ды гультай — усім вядомы:
Летам
марыў быць настаўнікам,
А зімою — аграномам...
Адвучыўся, уладкаваўся —

Дастаткова мух у носе:
У сталічным зелянцы
І зімой ён штосьці «косіць».
З таго ж канверта — і ў знак павагі да людзей старэйшага пакалення — яшчэ восьмю радкоў:
Дзед Мікола малайчына:
Скошваў травы, канюшыну,
У гародчыку паўмежкі...
Замяло да хаты сцежкі —
Дочкі ў горад дзедка ўзялі.
Хоць ты плач на тым балконе!..
Ды касу ж не прыхавалі?
На работу выйдзе сёння!
На касбу...

І — дададзім — з рознымі там абвесткамі, бо, як пішуць сужэнцы Астроўскія:
Падлічыць ніхто не можа,
Колькі ў нас такіх аб'яў!
Нехта некалі размыножыў,
Наляпіў і не прыбраў.
Чаму? Ды проста (паводле спадара Гаўрыша):
Даўно сабраны вінаград,
Даўно мінуўся лістапад,
Сады сныжком пакрыліся...
Усе косы
здалі мы на склад...

А шылду здаць — забліслы.
І тым самым трохі павяслілі жыхароў мікрараёна ды чытачоў «Звязды», бо, як заўважыў спадар Мікалай Старых з Гомеля:
Плакат на мове роднай —
Прыёмна паглядзець!
Таму — зімой і летам —
Дай бог яму вісець!

Вось на гэтай аптымістычнай ноце і скончым чарговы агляд. Што датычыцца мінулага года (гл. нумар «Звязды» за 13 снежня 2023 г.), то найлепшыя радкі пра пару валёнак, пару колаў і пару прыгожых дзювоўчых ножаў, паводле вялікага чытацкага журы, даслалі спадарыні Соф'я Кусянюка з Рагачоўшчыны і Алена Войцік з Гродна, сужэнцы Астроўскія з Мінска, спадары Валеры Гайрыш з Чавусаў, Аляксандр Матошка з Расонскага раёна і Юрый Вінаград...
З гэтым, апошнім меркаваннем, пагадзілася і журы маленькае рэдакцыйнае, а значыць, прыз у выглядзе падпіскі на дарогую сэрцам «Звязду» на другі квартал бягучага года накіроўваецца ў Докшыцкі раён.

Хочаце, каб родная газета на роднай мове пяць разоў у тыдзень прыходзіла да вас? Тады варыянтаў два: альбо афармляць падпіску (на месяц, на два, на квартал), альбо ўважліва паглядзець на чарговы конкурсны здымак (унізе), прыдумаць подпіс (можна некалькі, але дасціпных, кароткіх) і даслаць у рэдакцыю. Шанс на выйгрыш мае кожны.

Валянціна ДОУНАР.

Ад яе ж (і сужэнцаў Астроўскіх) неабходнае тлумачэнне: можна касіць дугой — гэта значыць, не назапасішы корму для жывёлы, выпрошваець, купляць, пазначыць яго, можа — ад войска, а можна яшчэ і вокам — то-бок заглядацца на чужых мужоў ды жонак, з чым таксама варт асяцрожнічаць, бо, як падрэджае прыказка «...не скасееш дык здурнееш». Гэта — па-першае. Па-другое, шчырае, спадзяёмся, прызнанне ад спадарыні Ніны Бурко з Бярэзіншчыны:
Звяздоўскі конкурс «Хто каго?» —
Бальзам для сэрца, для майго!
З ім — трэнёўка для мазгоў,
Якой чакаеш зноў і зноў!
А калі так — пішыце!

Фота Андрэя Фельштын

УРАЧ-ТРАўМАТОЛАГ:

Будзьце пільныя!

«БАЦЬКІ ПОТЫМ ІРВУЦЬ НА САБЕ ВАЛАСЫ І КУСАЮЦЬ ЛОКЦІ...»

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Сёлетняя зіма выдалася снежнай, і для дзяцей гэта разнастайная магчымасць для зімовых забаў. Катанне з горак на санках, лядзянках, цюбінгах прыносіць ні з чым не параўнальнае задавальненне, але часам, на жаль, здараюцца і трагедыі. Цягам шэрагу апошніх гадоў у лідарах па траўміраванні знаходзяцца цюбінгі. Медыкі не сталяцца папярэджаць аб небяспечнасці, аднак пазбегнуць нешчаслівых выпадкаў не ўдаецца.

Як адзначае начальнік аддзела па наглядае за выкананнем заканадаўства аб непаўналетніх і моладзі Генеральнай пракуратуры Вікторыя ФІНЕВІЧ, з выпадзеннем снегу і ўстанавленнем мінусавых тэмператур пагаршаецца сітуацыя з траўміраваннем дзяцей. З пачатку сезона больш за 200 непаўналетніх атрымалі траўмы пры катанні на цюбінгах, санках і лядзянках. Пры гэтым 65 дзяцей атрымалі цяжкія траўмы, вышэй 25 тысяч дзяцей атрымалі галаледныя траўмы.

Часам зімовыя забаў прыводзяць да цяжкіх наступстваў. Сёлета 7 студзеня пасля катання з горкі на цюбінгу ў гродзенскую бальніцу з чэрапна-мазгавой траўмай і лінейным пераламом касцей зводу чэрапа шпіталізавана шасцігадовая дзяўчынка. 14 студзеня гэтага года пасля катання на цюбінгу ў Лагойску васьмігадовы хлопчык з надзвычай цяжкімі траўмамі таксама быў шпіталізаваны.

— Калі пэўная бестурботнасць дзяцей нам зразумелая, то грэбаненне бацькамі элементарнымі правіламі бяспекі і часам поўная бескантрольнасць за паводзінамі дзяцей выклікаюць занепакоенасць. Прыклады таму — ролікі з сеткі інтэрнэт з прывязаннем цюбінга да машыны, катанне на спілах каля аўтамабільнай дарогі, — кажа Вікторыя Фіневіч.

Пры гэтым і ў сталіцы, і ў іншых рэгіёнах мясцовыя выканаўчыя і распарадчыя органы арганізуюць месцы для катання на цюбінгах, санках, лядзянках удалечыні ад аўтамабільных дарог. Іх лакацыі можна паглядзець у інтэрнэце.

Прычынай надзвычайных сітуацый з дзецьмі штогод становіцца тонкі лёд. У Лёзненскім раёне Віцебскай вобласці 3 студзеня дзве школьніцы спрабавалі падыць мабільны тэлефон, які зваліўся на пакрытую лёдам раку, і праваліся пад лёд. Трагедыі цудам удалося пазбегнуць. Дзяўчынкі з дапамогай дарослых змаглі выбрацца і былі шпіталізаваны з агульным пераахладжэннем.

— Хочацца парэкамендаваць бацькам: у цяперашні час ва ўсіх ёсць гаджэты, дзе можна ўстанавіць дадаткі з бяспечнымі і небяспечнымі зонамі. Гэта дапаможа своечасова прадухіліць трагедыю або прыняць неабходныя меры. Акрамя гэтага, хочацца звярнуцца да грамадзян, якія могуць быць выпадковымі сведкамі знаходжання дзяцей у небяспечных месцах на лёдзе. Не будзьце абыякавымі: праганіце дзяцей, адвядзіце бяду. Не трэба здымаць на тэлефон і выкладаць у інтэрнэт, трэба прадухіліць сітуацыю, прыняць меры для таго, каб не далучыць трагедыі, — дадаў намеснік старшыні Рэспубліканскага дзяржаўна-грамадскага аб'яднання «Беларускае рэспубліканскае таварыства ратавання на водах» (АСВОД), начальнік аддзела рэспубліканскай вадалазна-выратавальнай службы АСВОД Дзмітрый БАРАНОУСКИ.

На шчасце, за апошнія тры гады колькасць дзяцей, якія загінулі, памяншаецца.

— У 2023 годзе колькасць дзяцей, загінуўшых ад знешніх прычын, знізілася на 16%. Асноўнымі прычынамі смерці сталі ўтапленне, дарожна-транспартныя здарэнні, пажары, падзенне з вышыні, суіцыды і злычынныя дзеянні, — прывяла статыстыку Вікторыя Фіневіч.

Значная колькасць дзяцей траўміруецца і з прычыны дарожна-транспартных здарэнняў — як у якасці пасажыраў транспартных сродкаў, так і ў якасці пешаходаў і веласіпедыстаў. У некаторых выпадках непаўналетнія пешаходы становяцца ахвярамі нецвярозых дарослых. Сумны выпадак адбыўся напярэдадні Новага года ў Гомелі. Нецвярозы вадзіцель на пешаходным пераходзе збіў пятнаццацігадовага падлетка.

Пры гэтым кіроўца не толькі не спрабаваў аказаць дапамогу пацярпеламу, але і ўцёк з месца ДТЗ. Было ўстаноўлена, што ў аўтамабілі знаходзіліся яго жонка і ў стане алкагольнага ап'янення і непаўналетняя дачка, чые жыцці таксама былі пастаўлены пад пагрозу нецвярозым кіроўцам.

Асобная сітуацыя з цюбінгамі, якія кіроўцы прывязваюць да аўтамабіля, каб пакатаць дзіця. Нядаўна зафіксаваны выпадак, калі бацька сямейства катаў гэтакім чынам сваё трохгадовае дзіця і жонку.

— Па-першае, катэгарычна забаронена правіламі перавозкі пасажыраў прывязваць цюбінг да аўтамабіля. Па-другое, гэта не забавы, калі вы змяшчаеце дзіця ў цюбінг, які прывязаны да транспартнага сродку. Вы павінны ўсведамляць, што не зможаце яго спыніць і ў выпадку нейкага небяспечнага заносу ці павароту наступствы могуць быць проста трагічнымі, аж да смерці дзіцяці, — папярэдзіла начальнік аддзялення арганізацыі міжведамаснага ўзаемадзеяння і прапаганды бяспекі дарожнага руху галоўнага ўпраўлення Дзяржаўнай аўтамабільнай інспекцыі Міністэрства ўнутраных спраў Вераніка РАМАНЬКОВА.

У чым спецыфіка і асаблівасць траўм, якія атрымліваюць дзеці пры катанні на цюбінгах, расказаў галоўны пазаштатны дзіцячы траўматолаг-артaped Міністэрства аховы здароўя, вядучы навуковы супрацоўнік РНПЦ траўматалогіі і артапедыі Дзмітрый ЦЕСАКОЎ.

— Пры катанні на санках, на лыжах, на снэубордах патрабуюцца пэўныя тэхнічныя навыкі, і той, хто катаецца, можа падтрымаць нейкія дзеянні, калі раптам штосьці пайшоў не так. На цюбінгу дзіця не ў стане кіраваць гэтым сродкам. Атрымліваецца так, што малое адчувае адрэналінавы стрэс ад гэтага некантраляванага стану і пачуцця хуткасці. Добра, калі ўсё добра, але, калі раптам нешта адбываецца не так — страсянула, стукнула, перавярнуўся цюбінг, выкінула дзіця — гэты адрэналінавы стрэс выклікае найцяжэйшыя псіхалагічныя шокавыя кампаненты, не кажучы аб тым, што сам чалавек,

які траўміруецца, не ў стане сябе неяк абараняць і групавацца.

Урач адзначаў, што ў арганізаваных месцах — спецыялізаваных цэнтрах, дзе кантралюецца траса і адсочваецца яе стан, — практычна няма надзвычайных здарэнняў, толькі адзінокавыя сітуацыі.

Ён дадаў, што з пачатку зімовага сезона з чэрапна-мазгавой траўмай у выніку катання на цюбінгах у дзіцячае нейрахірургічнае аддзяленне РНПЦ неўралогіі і нейрахірургіі на стацыянарнае лячэнне паступілі 42 чалавекі. Там патрабавалася і хірургічная дапамога. У РНПЦ траўматалогіі і артапедыі за гэты перыяд паступілі 17 чалавек, з іх пяць — з цяжкімі пашкоджаннямі. У чатырох — пашкоджанні пазваночніка, адзін пералам ключыцы і пералам рукі, што таксама патрабавала хірургічнага ўмяшання.

— Мы часта назіраем, што бацькі, якія не кантралююць дзяцей, далучылі траўміраванне, потым ірвучь на сабе валасы і кусаюць локці, бачачы, якія наступствы, якая траўма, якія далейшыя праблемы для здароўя іх дзяцей. Таму хочацца, каб перш за ўсё дарослыя ўсведамлялі, што яны адказваюць за дзяцей. Ад свайго імя, ад імя сваіх калег траўматолагаў, нейрахірургаў, хірургаў, якія аказваюць спецыялізаваную дапамогу, звяртаюцца да бацькоў: кантралюйце паводзіны дзяцей, прычым не толькі сваіх, але ўсіх, хто побач з вамі. Не ідзіце на павядку дзіцячага капрызю, а калі ўжо прымаеце рашэнне пакатацца на цюбінгу, то катанне павінна ажыццяўляцца выключна ў падрыхтаваных, спецыяльна адведзеных, кантраляваных пляцоўках, — рэзюмаваў Дзмітрый Цесакоў.

ЧАКАЕЦЦА ЎЗДЫМ ЗАХВАРАЛЬНАСЦІ НА ГРЫП

Медыкі расказалі пра сітуацыю з рэспіраторнымі інфекцыямі

Медыкі ацэньваюць інтэнсіўнасць захворвання на ВРІ і грып як сярэдняю з тэндэнцыяй да павелічэння ва ўсіх рэгіёнах краіны. У сувязі з гэтым звяртаюць увагу, што ў паліклініках працягваецца вакцынацыя супраць грыпу, і рэкамендуець шэраг мер, якія дапамогуць засцерагчыся ад рэспіраторных хвароб.

захворвання, у тым ліку лакальныя ўспышкі.

У Беларусі праводзіцца пастаянны малекулярна-генетычны скрынінг варыянтаў віруса SARS-CoV-2 з мэтай адсочвання і кантролю за з'яўленнем новых варыянтаў, якія цыркулююць у краіне.

Па наяўных даных, варыянт «Пірола» шырокага распаўсюджвання не атрымаў. У цяперашні час працягваецца пераважная цыркуляцыя двух рэкамбінантных формаў віруса: ХВВ.1.16 «Арктурус» і EG.5.1.1 «Эрыс».

Такім чынам, развіццё эпідэмічнай сітуацыі па грыпе і ВРВІ ў краіне адпавядае перспектыўнаму прагнозу на эпідэмічны сезон 2023-2024 гадоў. На падставе

даных малекулярна-біялагічных даследаванняў можна казаць аб тым, што ў Беларусі адзначаецца сумесная цыркуляцыя вірусаў сезоннага грыпу, SARS-CoV-2 і іншых рэспіраторных вірусаў.

Эпідэміялагі адзначаюць, што эпідэмічны ўздым захворвання на ВРІ, абумоўлены распаўсюджваннем вірусаў грыпу, можна чакаць у бліжэйшыя тыдні.

— Развіццё ўздыму захворвання на ВРІ, асацыяванага з эпідэмічным распаўсюджваннем грыпу ў канцы студзеня — пачатку лютага, з'яўлялася характэрным па шматгадовых назіраннях для краіны ў даландэмійны перыяд, што сведчыць аб стабілізацыі сезоннай актыўнасці вірусаў грыпу. Эпідэмічны

ўздым захворвання на грып 2023-2024 гадоў будзе абумоўлены цыркуляцыяй вірусаў грыпу А. Улічваючы дамінаванне віруса грыпу В папярэдняга эпідэмічнага і даныя галоўнага нагляда, можна меркаваць, што вірус грыпу В будзе цыркуляваць з меншай інтэнсіўнасцю, — адзначылі ў Міністэрстве аховы здароўя.

Сярод захварэлых будучь пераважаць дзеці да 14 гадоў. Рызыку-

юць захварэць таксама цяжарныя і асобы старэйшыя за 65 гадоў, а таксама людзі, якія ўваходзяць у групу рызыкі развіцця захворвання і постгрыпозных ускладненняў.

Медыкі звярнулі ўвагу, што ў арганізацыях аховы здароўя працягваецца вакцынацыя.

Усе вакцыны зарэгістраваны і дазволены для прымянення на тэрыторыі Беларусі, яны змяшчаюць актуальныя штамы.

ЯК ЗАСЦЕРАГЧЫСЯ?

Спецыялісты рэкамендуюць выконваць шэраг мер, накіраваных на мінімізацыю рызыкі распаўсюджвання рэспіраторных інфекцый:

- скарэціце да мінімуму час знаходжання ў месцах масавага збору людзей;
- выкарыстоўвайце сродкі аховы органаў дыхання (маскі, рэспіратары) пры немагчымасці захавання сацыяльнай дыстанцыі 1-1,5 м, калі ў вас рэспіраторныя сімптомы (насмарк, кашаль, чханне) або вы знаходзіцеся ў месцах масавага збору людзей;
- пазбягайце цесных кантактаў з людзьмі, якія маюць прыкметы рэспіраторнага захворвання;
- рэгулярна і старанна мыйце рукі з мылам, абавязкова пасля вуліцы і грамадскага транспарту. Выкарыстоўвайце пры неабходнасці антысептычныя сродкі;
- праводзьце рэгулярнае прыветыванне і вільготную прыборку памяшкання, у якім знаходзіцеся;
- прытрымлівайцеся здаровага, збалансаванага харчавання, фізічнай актыўнасці (часцей гуляйце на свежым паветры) і не забывайце пра паўнаватарсны сон.

Пры з'яўленні сімптомаў рэспіраторнага захворвання (павышэнне тэмпературы цела, кашаль, насмарк, галаўны боль, боль у горле і іншае) неабходна заставацца дома і выклікаць урача.

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «БЕЛГРАН»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.			
1	Обрезки согласно списку № 6: https://docs.google.com/document/d/1Z1Nknta2FufmCswHj345sv0sU1cj/edit?usp=drive_link&id=107336927377324979075&trpof=true&sd=true	2 455,43	245,54	122,77			
2	Надгробная плита Балтик Браун, 0,48 м2; Надгробная плита Балтийский, 0,55 м2; Надгробная плита Покостовский, 0,24 м2; Тумба Покостовский, 0,21 м2; Тумба Покостовский, 0,19 м2; Тумба Покостовский, 0,14 м2; Мемориальный компл. Мансуровский, 0,5 м2; Мемориальный компл. Янцевский, 0,54 м2; Мемориальный компл. Янцевский, 0,07 м2; Цветник Балтик Браун, 0,69 м2; Крышка Габбро-Диабаз, 1,08 м2	1 631,89	163,19	81,59			
3	Плита Балтик Браун, 0,05 м2; Плита Балтик Браун, 0,2 м2; Плита Балтик Браун, 0,08 м2; Плита Балтик Браун, 0,24 м2; Плита Балтик Браун, 0,04 м2; Плита цокольная Покостовский, 0,84 м2; Плита облиц. Покостовский, 0,56 м2; Плита цокольная Покостовский, 0,41 м2; Плита цокольная Покостовский, 0,2 м2; Плита цокольная Покостовский, 0,97 м2; Плита цокольная Покостовский, 2,62 м2; Плита цокольная Покостовский, 0,66 м2; Плита цокольная Покостовский, 1 м2; Плита цокольная Покостовский, 1,08 м2; Плита облиц. Покостовский, 0,42 м2; Плита облиц. Покостовский, 0,1 м2; Плита облиц. Покостовский, 0,25 м2; Плита облиц. Покостовский, 0,64 м2; Плита Покостовский, 0,16 м2; Плита разнороз. Покостовский, 0,9 м2; Плита разнороз. Покостовский, 1,06 м2; Плита разнороз. Покостовский, 0,88 м2; Плита разнороз. Покостовский, 0,34 м2; Плита облиц. Покостовский, 1,2 м2; Плита облиц. Покостовский, 3,47 м2	4 842,68	484,27	242,13			
4	Плитка облиц. Капустинский, 0,96 м2; Плитка разнороз. Капустинский, 0,9 м2; Плитка разнороз. Капустинский, 0,71 м2; Плитка мощения Капустинский, 1 м2; Плитка мощения Капустинский, 0,76 м2; Плитка облиц. Возрождение, 1,84 м2; Плита цокольная Возрождение, 1,08 м2; Плита облиц. Возрождение, 0,18 м2; Плита облиц. Возрождение, 0,06 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,91 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,96 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,85 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,24 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,86 м2; Плита цокольная Возрождение, 1,02 м2; Плита цокольная Возрождение, 1,02 м2	3 515,57	351,56	175,78			
5	Плита цокольная Балморал Ред, 3 м2; Плита цокольная Балморал Ред, 1,79 м2; Плита цокольная Балморал Ред, 0,66 м2; Плита цокольная Балморал Ред, 1,14 м2; Плита цокольная Балморал Ред, 0,46 м2; Плита цокольная Балморал Ред, 0,21 м2	2 266,06	226,61	113,30			
6	Плитка облиц. Аврора, 1,13 м2; Плитка облиц. Аврора, 0,19 м2; Плитка облиц. Аврора, 0,14 м2; Плитка мощения Аврора, 1 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,8 м2; Плитка облиц. Лабрадорит, 0,96 м2	1 497,24	149,72	74,86			
7	Плитка облиц. Мансуровский, 0,19 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 2,52 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,96 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 1,13 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 1,3 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,88 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 3,29 м2; Плита облиц. Мансуровский, 0,36 м2; Плита облиц. Мансуровский, 0,01 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 3,36 м2; Плита облиц. Мансуровский, 0,49 м2; Плита облиц. Мансуровский, 18,47 м2; Плита облиц. Мансуровский, 2,11 м2	10 941,47	1 094,15	547,07			
8	Плита цокольная Янцевский, 1,06 м2; Плита цокольная Янцевский, 9,25 м2; Плита цокольная Янцевский, 0,93 м2; Плита цокольная Янцевский, 0,93 м2; Плита цокольная Янцевский, 0,91 м2; Плита цокольная Янцевский, 2,25 м2; Плита цокольная Янцевский, 0,45 м2; Плита цокольная Янцевский, 0,77 м2; Плита цокольная Янцевский, 1,02 м2; Плита цокольная Янцевский, 9,8 м2; Плита цокольная Янцевский, 4,43 м2; Плита цокольная Янцевский, 0,5 м2; Плита цокольная Янцевский, 1,67 м2; Плита цокольная Янцевский, 2,64 м2	6 149,47	614,95	307,47			
9	Плитка облиц. Янцевский, 0,76 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,27 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,048 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,84 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,75 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,83 м2; Плитка облиц. Янцевский, 1,5 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,16 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,84 м2	2 343,60	234,36	117,18			
10	Плита цокольная Мансуровский, 1,02 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,96 м2; Плита цокольная Мансуровский, 1,44 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,22 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,76 м2; Плита цокольная Мансуровский, 2,58 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,88 м2; Плита цокольная Мансуровский, 1,76 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,75 м2; Плита цокольная Мансуровский, 1,64 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,72 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,46 м2	4 113,76	411,38	205,69			
11	Блок Габбро-Диабаз, 0,53 м2; Блок Балморал Ред, 0,13 м2; Блок Балтик Браун, 0,61 м2; Блок Мансуровский, 1,17 м2; Брус Габбро-Диабаз, 0,14 м2; Брус Габбро-Диабаз, 0,15 м2; Брус Габбро-Диабаз, 0,14 м2; Брус Балтик Браун, 0,83 м2; Брус Возрождение, 0,92 м2; Брус Капустинский, 0,41 м2; Брус Возрождение, 0,61 м2; Брус Возрождение, 0,61 м2; Брус Балморал Ред, 0,3 м2; Брус Возрождение, 0,75 м2; Брус Межиричский, 1,7 м2; Брус Балтик Браун, 0,18 м2; Брус Габбро-Диабаз, 0,9 м2	3 536,66	353,67	176,83			
12	Плита Возрождение, 1,01 м2; Плита Янцевский, 2,08 м2; Плита Янцевский, 2,19 м2; Плита Балтийский, 0,6 м2; Плита Межиричский, 0,35 м2; Плита Межиричский, 0,69 м2; Плита Гранатовый амф., 0,24 м2; Плита Габбро-Диабаз, 0,2 м2; Плита Лабрадорит, 0,25 м2; Плита Межиричский, 0,22 м2; Плита Межиричский, 0,22 м2	1 464,17	146,42	73,21			
13	Борт Янцевский, 9,5 п. м; Борт Янцевский, 1,72 п. м; Борт Мансуровский, 12,1 п. м; Борт Микашевичский, 0,004 м2; Борт Микашевичский, 0,004 м2; Борт Габбро-Диабаз, 5,88 п. м	2 402,74	240,27	120,14			
14	Слэб Балморал Ред, 3,28 м2; Слэб Габбро-Диабаз, 0,8 м2; Слэб Габбро-Диабаз, 0,5 м2	1 739,71	173,97	86,99			
15	Плитка облиц. Симоновский, 3,08 м2; Плитка облиц. Симоновский, 3,08 м2; Плитка облиц. Габбро-Диабаз, 1,08 м2; Плитка облиц. Ореховский, 0,66 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,32 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,18 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,16 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,14 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,64 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,32 м2; Плитка облиц. Балтик Браун, 0,41 м2; Плитка облиц. Балтик Браун, 0,23 м2; Плитка облиц. Балтик Браун, 0,3 м2; Плитка облиц. Балтик Браун, 1,02 м2; Плитка облиц. Глушковичский, 1,12 м2; Плитка облиц. Глушковичский, 1,24 м2	2 513,46	251,35	125,67			
16	Плитка мощения Глушковичский, 0,78 м2; Плитка мощения Глушковичский, 0,55 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,96 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,76 м2; Плитка мощения Возрождение, 0,49 м2; Плитка мощения, 1 м2; Плитка мощения Балтик Грин, 1,82 м2; Плитка мощения Микашевичский, 1,12 м2; Плитка мощения Микашевичский, 0,91 м2; Плитка мощения Микашевичский, 0,42 м2; Плитка мощения Глушковичский, 0,91 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,66 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,69 м2; Плитка мощения Балтик Грин, 0,6 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,2 м2; Плитка мощения Балтик Грин, 1,59 м2	3 587,95	358,80	179,40			
17	Плитка мощения Микашевичский, 1,04 м2; Плитка мощения Ореховский, 1,1 м2; Плитка мощения Микашевичский, 1 м2; Плитка мощения Микашевичский, 0,84 м2; Плитка мощения Микашевичский, 1,08 м2; Плитка мощения Микашевичский, 0,7 м2; Плитка мощения Микашевичский, 1,2 м2; Плитка мощения Микашевичский, 0,96 м2; Плитка мощения Микашевичский, 1,06 м2; Плитка мощения Ореховский, 0,84 м2; Плитка мощения Микашевичский, 1,2 м2; Плитка мощения Ореховский, 1,32 м2; Плитка мощения Ореховский, 1,06 м2; Плитка мощения Глушковичский, 1,14 м2; Плитка мощения Глушковичский, 1,1 м2; Плитка мощения Глушковичский, 1,01 м2; Плитка мощения Глушковичский, 1,24 м2; Плитка мощения Ореховский, 1,16 м2; Плитка мощения Куру Грей, 1,2 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,05 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,7 м2	3 462,43	346,24	173,12			
18	Плитка разнороз. Мансуровский, 0,35 м2; Плитка разнороз. Возрождение, 0,72 м2; Плитка разнороз. Лабрадорит, 1,2 м2; Плитка разнороз. Возрождение, 0,4 м2; Плитка разнороз. Возрождение, 0,75 м2; Плитка разнороз. Янцевский, 0,63 м2; Плитка разнороз. Янцевский, 1,12 м2; Плитка разнороз. Габбро-Диабаз, 1,02 м2; Плитка разнороз. Мансуровский, 0,78 м2; Плитка разнороз. Глушковичский, 0,3 м2; Плита разнороз. Мансуровский, 0,72 м2; Плитка разнороз. Габбро-Диабаз, 1,03 м2; Плитка разнороз. Балтийский, 0,73 м2; Плитка разнороз. Габбро-Диабаз, 0,46 м2; Плитка разнороз. Янцевский, 0,64 м2; Плитка разнороз. Лабрадорит, 1,3 м2; Плитка разнороз. Янцевский, 0,5 м2; Плитка разнороз. Мансуровский, 0,77 м2; Плитка разнороз. Куру Грей, 0,45 м2; Плитка разнороз. Куру Грей, 0,8 м2; Плитка разнороз. Балтик Браун, 0,76 м2	4 193,06	419,31	209,65			
19	Плита цокольная Габбро-Диабаз, 0,96 м2; Плита цокольная Габбро-Диабаз, 0,98 м2; Плита цокольная Балтик Браун, 1,92 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,79 м2; Плита цокольная Капустинский, 0,48 м2; Плита цокольная Межиричский, 0,2 м2; Плита цокольная Межиричский, 2,3 м2; Плита цокольная Тигровый, 0,98 м2; Плита цокольная Балтик Грин, 0,54 м2; Плита цокольная Балтик Грин, 1,12 м2; Плита цокольная Межиричский, 0,81 м2	3 197,93	319,79	159,90			
20	Плиты цокольные согласно списку № 7: https://docs.google.com/document/d/19aNY4fhw0tYtdB6pJ95CbZGuHtSsXv/edit?usp=drive_link&id=107336927377324979075&trpof=true&sd=true	4 761,11	476,11	238,06			
21	Плитка облиц. Балтийский, 1 м2; Плитка облиц. Покостовский, 0,81 м2; Плитка облиц. Покостовский, 0,84 м2; Плитка облиц. Покостовский, 0,94 м2; Плитка облиц. Покостовский, 0,75 м2; Плитка облиц. Покостовский, 7,53 м2; Плитка облиц. Покостовский, 1,33 м2; Плитка облиц. Покостовский, 0,96 м2	3 450,76	345,08	172,54			
22	Плитка облиц. Возрождение, 0,36 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,6 м2; Плитка облиц. Возрождение, 6,48 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,65 м2; Плитка облиц. Возрождение, 1,33 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,51 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,09 м2; Плитка облиц. Возрождение, 7,13 м2; Плитка облиц. Возрождение, 4,08 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,27 м2; Плитка облиц. Возрождение, 6,5 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,99 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,25 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,33 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,67 м2; Плитка облиц. Возрождение, 1,26 м2; Плитка облиц. Возрождение, 1,1 м2; Плитка облиц. Возрождение, 0,96 м2	8 056,21	805,62	402,81			
23	Плита цокольная Возрождение, 5,25 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,43 м2; Плита цокольная Возрождение, 3,48 м2; Плита цокольная Возрождение, 3,49 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,41 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,17 м2; Плита цокольная Возрождение, 4,75 м2; Плита цокольная Возрождение, 1,08 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,2 м2; Плита цокольная Возрождение, 3,17 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,49 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,98 м2; Плита цокольная Возрождение, 2,5 м2; Плита цокольная Возрождение, 1,7 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,14 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,1 м2; Плита цокольная Возрождение, 0,08 м2	6 817,50	681,75	340,88			
24	Плитка облиц. Янцевский, 0,68 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,73 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,21 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,21 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,96 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,8 м2; Плитка облиц. Янцевский, 0,09 м2; Плитка облиц. Симоновский, 4,27 м2; Плитка облиц. Симоновский, 5,6 м2	3 023,36	302,34	151,17			
25	Плитка облиц. Мансуровский, 0,72 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,84 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,87 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 1,2 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 1,3 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,96 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 9,67 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 7,67 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,84 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,84 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,98 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 1,84 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 2,52 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,4 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,99 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 0,14 м2; Плитка облиц. Мансуровский, 2,5 м2	10 689,53	1 068,95	534,48			
26	Плиты согласно списку № 8: https://docs.google.com/document/d/1fbECFU0v6XhXp9QkUjEz6t6bX4u/edit?usp=drive_link&id=107336927377324979075&trpof=true&sd=true	5 863,98	586,40	293,20			
27	Балыгина Возрождение, 13 шт.	8 580,00	858,00	429,00			
28	Балыгина Возрождение, 13 шт.	8 580,00	858,00	429,00			
29	Балыгина Мрамор, 15 шт.	9 900,00	990,00	495,00			
30	Балыгина Лабрадорит, 20 шт.	13 200,00	1 320,00	660,00			
31	Балыгина Гранатовый амф., 20 шт.	13 200,00	1 320,00	660,00			
32	Балыгина Гранатовый амф., 20 шт.	13 200,00	1 320,00	660,00			
33	Балыгина Гранатовый амф., 18 шт.	11 880,00	1 188,00	594,00			
34	Балыгина Лезинковский, 13 шт.	8 580,00	858,00	429,00			
35	Балыгина Габбро-Диабаз, 21 шт.	13 860,00	1 386,00	693,00			
36	Балыгина Габбро-Диабаз, 16 шт.	10 560,00	1 056,00	528,00			
37	Плита цокольная Межиричский, 0,02 м2; Плита цокольная Межиричский, 0,14 м2; Плита цокольная Межиричский, 0,88 м2; Плита цокольная Межиричский, 0,48 м2; Плита цокольная Межиричский, 1,88 м2; Плита цокольная Симоновский, 0,75 м2; Плита цокольная Токовский, 0,07 м2; Плита цокольная Токовский, 0,06 м2	714,35	71,43	35,72			
38	Плита цокольная Мансуровский, 0,72 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,66 м2; Плита цокольная Мансуровский, 1,87 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,84 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,01 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,72 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,96 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,88 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,52 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,14 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,12 м2; Плита цокольная Мансуровский, 4,88 м2; Плита цокольная Мансуровский, 1,72 м2; Плита цокольная Мансуровский, 2,21 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,72 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,35 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,12 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,18 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,31 м2; Плита цокольная Мансуровский, 0,3 м2	5 146,68	514,67	257,33			
39	Блок Янцевский, 1,04 м2; Блок Янцевский, 0,24 м2; Блок Янцевский, 1 м2; Блок Янцевский, 0,81 м2; Блок Янцевский, 2,4 м2; Блок Янцевский, 1,3 м2; Блок Янцевский, 1,98 м2; Блок Янцевский, 1,08 м2; Блок Янцевский, 0,99 м2; Блок Янцевский, 1,1 м2; Блок Янцевский, 1,73 м2; Блок Янцевский, 1,73 м2; Блок Янцевский, 2,31 м2; Блок Янцевский, 1,08 м2; Блок Янцевский, 3,25 м2	11 369,54	1 136,95	568,48			
40	Блок Мансуровский, 2,85 м2; Блок Мансуровский, 0,2 м2; Блок Мансуровский, 0,2 м2; Блок Куру Грей, 1 м2; Блок Куру Грей, 1,2 м2; Блок Куру Грей, 0,6 м2; Блок Яшма, 0,72 м2	3 495,79	349,58	174,79			
41	Блок Покостовский, 1,5 м2; Блок Покостовский, 0,27 м2; Блок Покостовский, 0,32 м2; Блок Ракушечник, 0,49 м2; Блок Блюперл, 4,55 м2; Блок Блюперл, 6,3 м2	6 931,94	693,19	346,60			
42	Блок Габбро-Диабаз, 0,24 м2; Блок Габбро-Диабаз, 1,19 м2; Блок Габбро-Диабаз, 2,21 м2; Блок Габбро-Диабаз, 1,28 м2; Блок Габбро-Диабаз, 0,4 м2; Блок Габбро-Диабаз, 2,21 м2; Блок Габбро-Диабаз, 0,09 м2; Блок Габбро-Диабаз, 0,25 м2	4 060,92	406,09	203,05			
43	Блок Возрождение, 0,48 м2; Блок Возрождение, 1,2 м2; Блок Возрождение, 0,68 м2; Блок Лабрадорит, 0,42 м2; Блок Лабрадорит, 0,45 м2; Блок Мрамор, 1,7 м2; Блок Микашевичский, 1,44 м2; Блок Микашевичский, 3,6 м2	5 109,24	510,92	255,46			
44	Блок Балморал Ред, 1,96 м2; Блок Балморал Ред, 1,68 м2; Блок Балморал Ред, 0,45 м2; Блок Балморал Ред, 0,7; Блок Балморал Ред, 0,99 м2; Блок Балморал Ред, 4,05 м2; Блок Балморал Ред, 2,28 м2; Блок Балморал Ред, 4,05 м2; Блок Балморал Ред, 2,28 м2; Блок Балморал Ред, 1,8 м2; Блок Балморал Ред, 1,32 м2	11 124,96	1 112,50	556,25			
45	Блок Межиричский, 0,48 м2; Блок Межиричский, 2,6 м2; Блок Межиричский, 0,51 м2; Блок Межиричский, 0,17 м2; Блок Капустинский, 0,06 м2; Блок Балтик Браун, 0,03 м2	1 984,80	198,48	99,24			
46	Балыгина Мансуровский, 18 шт.	11 880,00	1 188,00	594,00			
47	Балыгина Возрождение, 20 шт.	13 200,00	1 320,00	660,00			
48	Балыгина Амадеус, 15 шт.	9 900,00	990,00	495,00			
49	Тумбы согласно списку № 9: https://docs.google.com/document/d/1MPKJkWhLEpPAuV-odn9V92QzGIRkI/edit?usp=drive_link&id=107336927377324979075&trpof=true&sd=true	1 313,62	131,36	65,68			
50	Цветники согласно списку № 10: https://docs.google.com/document/d/1hwA9VJzTK1Uw3y4NIM4ecXWHdSmxll/edit?usp=drive_link&id=107336927377324979075&trpof=true&sd=true	7 219,98	722,00	361,00			
51	Плитка мощения Межиричский, 1,22 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,68 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,9 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,19 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,16 м2; Плитка облиц. Межиричский, 1,32 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,6 м2; Плитка облиц. Межиричский, 0,4 м2; Плитка мощения Межиричский, 0,81 м2; Плитка мощения Межиричский, 1,44 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,5 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,68 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,14 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,04 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,04 м2; Плитка мощения Мансуровский, 1,2 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,94 м2; Плитка мощения Мансуровский, 0,72 м2	3 689,68	368,97	184,48			
52	Имущество согласно списку № 11:						

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
54	Надгробные плиты согласно списку № 12: https://docs.google.com/document/d/1y7Sm0xX7G5_BK1cK5r5AKzNWXDN/edit?usp=drive_li&ik&oid=10733627377924939075&trpof=true&ssd=true	7 313,52	731,35	365,68
55	Мрамор, 2,02 м ² ; Мрамор, 2,52 м ² ; Другая геометрия Мрамор, 0,13 м ² ; Подоконник Мрамор, 1,49 м ² ; Плитка облиц. Мрамор, 1,4 м ² ; Другая геометрия Мрамор, 5,6 м ² ; Другая геометрия Мрамор, 5,6 м ²	5 757,76	575,78	287,89
56	Слэб Возрождение, 2,34 м ² ; Слэб Возрождение, 1,02 м ² ; Слэб Возрождение, 0,34 м ² ; Слэб Возрождение, 0,12 м ² ; Слэб Возрождение, 2,24 м ² ; Слэб Возрождение, 0,81 м ² ; Слэб Возрождение, 0,6 м ² ; Слэб Возрождение, 1,42 м ² ; Слэб Возрождение, 1,92 м ² ; Слэб Возрождение, 1,43 м ² ; Слэб Возрождение, 1,2 м ²	3 225,98	322,60	161,30
57	Слэб Янцевский, 1,92 м ² ; Слэб Балморал Ред, 0,84 м ² ; Слэб Габбро-Диабаз, 0,71 м ² ; Слэб Габбро-Диабаз, 0,36 м ² ; Слэб Мансуровский, 0,91 м ² ; Слэб Мансуровский, 1,17 м ² ; Слэб Мансуровский, 1,92 м ² ; Слэб Балтик Грин, 3,64 м ² ; Слэб Песчаник, 2,16 м ² ; Слэб Песчаник, 3,36 м ² ; Слэб Покостовский, 1,89 м ² ; Слэб Покостовский, 1,4 м ² ; Слэб Возрождение, 1,33 м ²	5 490,78	549,08	274,54
58	Другая геометрия Капустинский, 0,74 м ² ; Другая геометрия Возрождение, 1,04 м ² ; Другая геометрия Капустинский, 1,23 м ² ; Валу, 1,46 м ² ; Валу, 2,43 м ² ; Валу, 2,43 м ² ; Валу, 1,79 м ² ; Валу, 1,21 м ²	1 266,31	126,63	63,32
59	Плитка мозаика Габбро-Диабаз, 1,28 м ² ; Плитка мозаика Покостовский, 0,77 м ² ; Плитка мозаика Покостовский, 1,91 м ² ; Плитка мозаика Габбро-Диабаз, 1,05 м ² ; Плитка мозаика Покостовский, 1,08 м ² ; Плита цокольная Лабрадорит, 0,16 м ² ; Плита цокольная Габбро-Диабаз, 0,08 м ² ; Плита цокольная Габбро-Диабаз, 0,15 м ² ; Плита цокольная Аврора, 1,56 м ² ; Плита цокольная Балморал Ред, 0,96 м ² ; Плита цокольная Емельяновский, 0,96 м ² ; Плитка мозаика Возрождение, 0,96 м ² ; Плитка мозаика Возрождение, 0,96 м ² ; Плитка мозаика Балморал Ред, 0,14 м ² ; Плитка мозаика Возрождение, 0,56 м ² ; Плитка мозаика Покостовский, 1,02 м ²	5 012,44	501,24	250,62
60	Борт Покостовский, 50 п. м; Борт Возрождение, 3,26 п. м; Борт Балморал Ред, 5 п. м; Борт Ян, 7,2 п. м	6 519,82	651,98	325,99
61	Плитка облиц. Габбро-Диабаз, 0,88 м ² ; Плитка облиц. Габбро-Диабаз, 0,12 м ² ; Плитка облиц. Мехричирский, 0,8 м ² ; Плитка облиц. Балтик Браун, 4,25 м ² ; Плитка облиц. Балтик Грин, 0,55 м ² ; Бруччатка Мансуровский, 0,72 м ² ; Плитка облиц. Капустинский, 0,9 м ² ; Плитка облиц. Диковский, 1,04 м ² ; Плитка облиц., 0,96 м ² ; Плитка облиц. Песчаник, 0,84 м ²	3 373,86	337,39	168,69
62	Плитка разнофор. Елизовский, 0,38 м ² ; Плитка разнофор. Возрождение, 1,08 м ² ; Плитка разнофор. Возрождение, 0,78 м ² ; Плитка разнофор. Мансуровский, 1,04 м ² ; Плитка разнофор. Балморал Ред, 1,07 м ² ; Плитка разнофор. Мансуровский, 1,04 м ² ; Плитка разнофор. Янцевский, 0,41 м ² ; Плитка разнофор. Куру Грей, 1,35 м ² ; Плитка разнофор. Лабрадорит, 1,2 м ² ; Плитка разнофор. Возрождение, 0,7 м ² ; Плитка разнофор. Капустинский, 1,04 м ² ; Плитка разнофор. Балтик Грин, 0,78 м ² ; Плитка разнофор. Капустинский, 1,17 м ²	3 569,04	356,90	178,45
63	Брус Мансуровский, 0,3 м ² ; Брус Возрождение, 0,27 м ² ; Брус Возрождение, 0,06 м ² ; Брус Балморал Ред, 27,45 м ² ; Брус Габбро-Диабаз, 0,34 м ² ; Брус Возрождение, 0,24 м ² ; Брус Возрождение, 0,21 м ²	9 166,56	916,66	458,33
64	Плита цокольная Покостовский, 0,96 м ² ; Плита цокольная Лабрадорит, 0,8 м ² ; Плита цокольная Покостовский, 0,14 м ² ; Плита цокольная Емельяновский, 0,04 м ² ; Плита цокольная Емельяновский, 0,49 м ² ; Плита цокольная Балморал Ред, 1,12 м ² ; Плита цокольная Гранатовый амф., 0,27 м ² ; Плита цокольная Покостовский, 2,2 м ² ; Плита цокольная Балтик Браун, 0,28 м ² ; Плита цокольная Балтик Браун, 0,12 м ² ; Плита цокольная Лабрадорит, 0,54 м ² ; Плита цокольная Балморал Ред, 3,24 м ² ; Плита цокольная Балморал Ред, 3,24 м ²	4 209,06	420,91	210,45
65	Плитка облиц. Капустинский, 0,84 м ² ; Плитка облиц. Балтик Браун, 0,87 м ² ; Плитка облиц. Севастопольский, 0,68 м ² ; Плитка облиц. Токоский, 0,07 м ² ; Плитка облиц. Балтик Грин, 0,87 м ² ; Плитка облиц. Балтик Грин, 11,29 м ² ; Плитка облиц. Григорьевский, 0,51 м ² ; Плитка облиц. Лабрадорит, 4,03 м ² ; Плитка облиц. Балтик Браун, 8,23 м ² ; Плитка облиц. Габбро-Диабаз, 0,54 м ² ; Плитка облиц. Куру Грей, 7,2 м ² ; Плитка облиц. Габбро-Диабаз, 0,99 м ²	11 096,63	1 109,66	554,83
66	Балсина Гранатовый амф., 7 шт.	4 620,00	462,00	231,00
67	Плитка облиц. Габбро-Диабаз, 8,24 м ²	4 645,56	464,56	232,28
68	Крышка Возрождение, 0,36 м ² ; Крышка Возрождение, 1,5 м ² ; Крышка, 0,14 м ² ; Плита Габбро-Диабаз, 1,06 м ² ; Крышка Возрождение, 0,29 м ² ; Плита Возрождение, 0,98 м ² ; Крышка, 3,19 м ² ; Крышка, 3,23 м ² ; Балморал Ред, 2,16 м ² ; Крышка yellow pearl, 0,08 м ² ; Плита yellow pearl, 0,48 м ²	3 341,50	334,15	167,07
69	Плитка мозаика Габбро-Диабаз, 1,55 м ² ; Плитка мозаика Габбро-Диабаз, 0,95 м ² ; Плитка разнофор. Возрождение, 0,54 м ² ; Плита цокольная Покостовский, 1,22 м ² ; Плитка разнофор. Возрождение, 0,54 м ² ; Плита цокольная Покостовский, 1,22 м ² ; Плита цокольная Балморал Ред, 0,53 м ² ; Плитка разнофор. Покостовский, 3,76 м ² ; Плитка разнофор. Балморал Ред, 0,86 м ²	2 228,96	222,90	111,45
70	Лом Глушковицкий, 1,09 м ² ; Лом Возрождение, 0,9 м ² ; Обрезки Покостовский, 0,81 м ² ; Обрезки Мансуровский, 1,1 м ² ; Обрезки Мансуровский, 0,28 м ² ; Обрезки Мансуровский, 0,9 м ² ; Обрезки Янцевский, 1,4 м ² ; Обрезки Габбро-Диабаз, 1,08 м ² ; Обрезки Капустинский, 0,03 м ² ; Обрезки Балтик Грин, 0,99 м ² ; Обрезки Капустинский, 1,5 м ²	266,34	26,63	13,32
71	Плитка облиц. Токоский, 1,67 м ² ; Плитка облиц. Возрождение, 7,2 м ² ; Плитка облиц. Мрамор, 0,78 м ² ; Плитка облиц. Возрождение, 1,1 м ² ; Плитка облиц. Янцевский, 0,05 м ² ; Плитка мозаика Габбро-Диабаз, 0,95 м ² ; Цветник Мансуровский, 0,28 м ² ; Блок Габбро-Диабаз, 0,94 м ² ; Блок Мрамор, 1,17 м ²	3 693,55	369,36	184,68

В отношении лотов проводятся первые торги

Местонахождение лотов: г. Минск, ул. Радзильная, д. 11А

Дата и время проведения торгов	27 февраля 2024 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	С 10.00 24 января 2024 года до 16.00 23 февраля 2024 года
Условия для участия в торгах:	1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA30122215570040270000 , код банка ALFABYUX , УНП 192789344, Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТНР 40901 . Задаток для участия в торгах по Лоту __, ОАО «БЕЛГРАН», проводимым 27.02.2024. 2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая копия), копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Срок поступления заявления является датой и временем получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). 3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявления с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов. 4. В случае если аукцион признан несостоявшимся
Информация о продавце	ОАО «БЕЛГРАН», в лице ликвидатора – ООО «Партнер-Консультант», тел. 8 (017) 395 89 17 (220070, г. Минск, ул. Радзильная, 11-а)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.orgtorg@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов и земельных участков в частную собственность в г. Могилеве 22 февраля 2024 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка, (га)	Начальная цена предмета аукциона (в том числе: начальная цена не завершеного строительства капитального строения / земельного участка), руб., коп.	Сумма задатка, руб., коп.	Описание не завершеного строительства незаконсервированного жилого дома
1	Не завершённый строительством незаконсервированный жилой дом, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 74010000007005080, по адресу: Могилевская область, г. Могилев, район ул. Кленовой	0,0900	20 980 р. 15 коп. / 3 976 п. 15 коп. / 17 604 р. 00 коп.)	4 100 р. 00 коп.	Материал фундамента – монолитный железобетон, степень готовности 7 %
2	Не завершённый строительством незаконсервированный жилой дом, расположенный на земельном участке с кадастровым номером 74010000007005080, по адресу: Могилевская область, г. Могилев, район проспекта Шмидта, У-30	0,1061	30 458 р. 15 коп. / 11 158 п. 56 коп. / 19 299 р. 59 коп.)	6 000 р. 00 коп.	Фундамент – железобетон столбы, имеется баня

Целевое назначение земельного участка: земельный участок для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией недвижимого имущества: код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)

Целевое назначение земельного участка: земельный участок для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: код 1 09 02, земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме)

Сведения о характеристиках инженерных коммуникаций и сооружений при их наличии и условиях инженерного развития инфраструктуры застраиваемой территории отсутствуют

Условия, предусмотренные в решении о формировании земельных участков для проведения аукциона: предоставить победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, выразившему согласие на предоставление ему земельного участка в частную собственность с условиями: в течение десяти рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления Могилевским городским исполнительным комитетом расщочки внесения платы за земельный участок), возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; в течение двух месяцев со дня утверждения протокола о результатах аукциона в установленном порядке обратиться за государственной регистрацией возникновения права на земельный участок, ограничений (обременений) прав на него; приступить к занятию земельного участка в соответствии с целью и условиями его предоставления (начать строительство) в течение одного года со дня государственной регистрации возникновения права на земельный участок, ограничений (обременений) прав на него; разработать в установленном законодательством порядке проектную документацию на строительство капитального строения (здания, сооружения) сроком до 1 года со дня государственной регистрации прав на земельный участок; завершить строительство жилого дома не позднее срока, установленного законодательством Республики Беларусь; обеспечить использование земельного участка в соответствии с целевым назначением; соблюдать права и обязанности землепользователя, землепользователей и собственников земельных участков, установленные Кодексом Республики Беларусь о земле; до занятия земельного участка осуществлять работы по наведению порядка и его благоустройству в соответствии с требованиями законодательства; возместить затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры, в размерах, определенных Могилевским городским исполнительным комитетом; осуществлять строительство, реконструкцию в соответствии с законодательством Республики Беларусь. Предоставление земельных участков производится с правом удаления древесно-кустарниковой растительности в установленном порядке победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона, выразившим согласие на предоставление ему земельного участка

Аукцион состоится 22 февраля 2024 года в 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а. Заявки принимаются ежедневно с 24 января 2024 г. в рабочие дни с 8.00 до 13.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, каб. 206

Последний день приема заявлений и внесения задатка – 19 февраля 2024 года до 13.00. Заявления, поступившие после указанного срока, не принимаются.

Заключительная регистрация участников аукциона: **22 февраля 2024 года** с 14.40 до 15.00. Аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке продажи, не завершенных строительством незаконсервированных жилых домов, дач с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 23.03.2018 г. № 220

Продавец предмета аукциона – Могилевский городской исполнительный комитет, 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны – (8022) 42-25-18, 42-26-83

Организатор аукциона – МГУКП «Центр по приватизации», 212030, г. Могилев, ул. Первомайская, 28а, контактные телефоны – 8-0222-42-25-64, 42-24-59, 8-0229-151-54-44.

Задаток вносится на текущий (расчетный) банковский счет Могилевского городского исполнительного комитета **BY16AKBB36410174405547000000** в МОУ № 700 ОАО «АСБ Беларусбанк», код АКБВВ2УХ, УНП 700123787 (разовый платеж), с отметкой банка; **(назначение платежа – задаток за участие в аукционе по лоту № __)**, код платежа – 190401.

Участниками аукциона могут быть граждане Республики Беларусь, государственные юридические лица Республики Беларусь.

Граждане и юридические лица, желающие участвовать в аукционе в отношении нескольких предметов аукционов, вносят задатки в размере, установленном для каждого из этих предметов аукционов.

Для участия в аукционе **гражданин, индивидуальный предприниматель, юридическое лицо** (лично либо через своего представителя) в установленном в извещении срок **подают заявление об участии в аукционе** с указанием предмета аукциона, представляют документ, подтверждающий внесение суммы задатка на текущий (расчетный) банковский счет, указанный в извещении, с отметкой банка, а также документ об организации аукциона, соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

Задаток вносится в белорусских рублях в сумме и срок согласно настоящему извещению.

Кроме того, представляются:

- гражданскому – копия документа, удостоверяющего личность, без нотариального засвидетельствования;
- представителем гражданина – доверенность, оформленная в соответствии с требованиями законодательства;
- представителем юридического лица – уполномоченным должностным лицом юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица.

Консолидированными участниками для участия в аукционе представляются также оригинал и копия договора о совместном участии в аукционе.

В случае отсутствия у физического лица текущего счета необходимо его открыть, предварительно ознакомившись с условиями оплаты вознаграждения банку за оказанные услуги (перечисление и возврат суммы задатка, до подачи заявления и при себе иметь необходимые реквизиты.

Перед началом аукциона его участники обязаны зарегистрироваться у организатора аукциона и обменять билеты участников аукциона на аукционные номера, которые возвращаются организатору аукциона после его окончания.

Аукцион проводится аукционистом при наличии двух или более участников аукциона. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе аукциона наиболее высокую цену.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником либо для участия в нем явился только один участник, предмет аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов (далее – единственный участник несостоявшегося аукциона).

Заявления на организацию и проведение аукциона письменно доводятся до сведения участников до начала проведения аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения.

В течение 10 рабочих дней со дня утверждения в установленном порядке протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона обязан:

- внести плату за предмет аукциона (часть платы – в случае предоставления расщочки внесения платы за земельный участок);
- возместить затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения.

После совершения победителем аукциона либо единственным участником несостоявшегося аукциона указанных действий, но не позднее 2 рабочих дней, Могилевский городской исполнительный комитет передает ему выписку из решения о проведении аукциона и предоставлении земельного участка победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, а также один экземпляр протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся.

Оплата стоимости предмета аукциона осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли.

Расходы, связанные с подготовкой документации, необходимой для проведения аукциона, составляют по лоту № 1 – 184 р. 59 коп., по лоту № 2 – 188 р. 37 коп.

Осмотр земельного участка на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время.

Контактные телефоны организатора аукциона для уточнения и получения дополнительной информации: г. Могилев (80222) 42-25-64, 42-24-59, +37529-151-54-44.

Нефармат

СВЯТА ВЫНАСУ ЁЛКІ

«З гадамі толькі тое і робіш, здаецца, што прыбіраеш ёлку ды разбіраеш», — радок калегі Валянціны Доўнар запуаў у душу яшчэ тады, як ёлку збіралі ставіць, і вось зноў узнік у памяці, як давлялася яе разбіраць. Здавалася б, звычайная справа, найлепшая ілюстрацыя адвечнай мудрасці, што ўсё на свеце праходзіць: ёлка пастаяла, трэба яе выкінуць. Але чамусьці агортае нешта сумнае, не вядома адкуль бярэцца шкадаванне, нават водбіліс роспачы заўважаю цяпер у гэтым будзённым абрадзе. Можа, справа ва узросце, а можа, цяперашні свет спрыяе іншаму успрыманню прывычнага.

Некалі, як дзеці былі малыя, мы называлі гэты дзень святам вынасу ёлкі. У скрынку з цацкамі на самае донца пхалі запіскі з пажаданнем на наступны год. Абавязковай умовай было не глядзець іх аж да наступнай ёлкі. Гэтая завяздэнка знікла сама сабой недзе пасля пераходу дзяцей з пачатковых класаў у сярэднія. Але ўсё роўна ёлку разбіралі разам, згадвалі, што добрага адбылося за навагоднія дні, якія праблемы ўзніклі альбо вырашыліся. А цяпер... Ёлку разбіраю, калі выдалася свабодная гадзіна, і міжволі згадваю: пакуль яна стаяла, адзін наш знаёмы памёр, другі захараў, трэці трапіў у бяду. Скажце — нагнаваю, варта паглядзець на падзеі з іншага боку. Ну, і я так падумала, адкрыла стужку навін ды чытаю. Адрозна натыхаюся на паведамленне, што ў адной з замежных лабараторыяў стварылі вірус са смертнасцю 100 працэнтаў.

Указаны вірус называюць стрыечным братам вядомага нам COVID-19. Цяпер, па ўсім выходзіць, тыя вучоныя, што тады не дабралі забойнай сілы сваёму дзецішчу, наварсталі «упушчанае». І што з таго, што многія эпідэміёлагі свету выказваюць апасенні наконт падобных эксперыментаў. Яны вядуцца і ў цяперашняе вясце, магчыма, не ў адной толькі лабараторыі, пра «поспехі» якой выпадкова прасачылася інфармацыя. Вядома, усё будзе пераконваць, што ў іх поўная гарантыя бяспекі, ніякі вірус з прабіркі век не вылезе. Часцей за ўсё так бывае гадамі, дзесяцігоддзямі, але бываюць і выключэнні, які здарылася ў 2019 годзе. Чым абярнулася тая ўцэчка, мы ўсё ведаем, як і рызыкі новых падобных распрацовак разумеем. Вось толькі не зразумела, навошта так гуляюць з агнём тыя, хто замаўляе і фінансуе падобныя распрацоўкі. Няўжо яны думаюць, што ў выпадку чаго, іх абідзе імі ж створаная нававала?

Тады ім варта пачытаць яшчэ адну навіну са стужкі таго ж дня. Астраномы знайшлі найстарэйшую з вядомых чорную дзірку. Яна паглынае сваю галактыку-гаспадару. Так, дарэчы, найчасцей здараецца са стваральнікамі рознага кшталту «чорных дзірак». І ў свеце, і ў прыродзе, і ў грамадстве. Напрыклад, усім вядомы крылаты выраз аб тым, што ўсялякая рэвалюцыя ажырае сваіх дзяцей. Сведчанні таму можна знайсці ў любым падручніку гісторыі. Звычайна ахвярамі становяцца рэвалюцыйныя рамантыкі, якіх прыбіраюць з дарогі больш прагматычныя персанажы. І ў гэтым кантэксце летапісы падзей часта згадваюць фразеалагізм аўтарства дзвяха французскай рэвалюцыі Дантона. Радзей успамінаюць яго шкадаванне, агучнае ў апошнім слове перад рэвалюцыйным трыбуналам, які прыгаварыў яго да гільяціны: «Гэта ж я заснаваў ваш подлы трыбунал, няхай даруюць мне Бог і людзі». Але ў Бога, як пісаў адзін дасціпны літаратар, абсалівае пацудзе гумару, ён можа жорстка спытаць за прапіль.

Я ўсё гэта да чаго? Ну, не магу я ўцяміць, не хапае разумення, чаму людзям не жывецца па-людску ў трэцім дзесяцігоддзі новага века. Навошта развязваць войны, падтрымліваць штучнае напружанне, множыць трагедыі, беды, калі можна жыць іначэй?! Ну, як не ўсяленскія «мір, дружба, жвачка», то хоць бы балансаваць недзе на мякы, каб не звалывацца за край і не цягнуць за сабой іншых. Кажуць, за любой вайной, рэвалюцыяй, усялякім крызісам стаяць эканамічныя складовыя. Хутэй за ўсё, так і ёсць. Але на якую халеру тыя эканамічныя бонусы, калі не зможаш проста спакойна жыць, без страху і агляды, сустракаць світанні, прыбіраць ёлку — спачатку з дзецьмі, потым з унукамі, паказаваць ім рэкі, мору, горы, любавіцца, як цвіце сакура альбо сіні васілёк! Гэта ўжо, што ў каго расце... А можа, усё яно-небудзь выраўноўвацца, усталюецца, супакоіцца — вельмі ж хочацца верыць. І хуткі бег гадоў заўсёды звяртае будзем па тым, як ставім ды выносім ёлку.

Святлана ЯСКЕВІЧ.

СЁННЯ

Месяц
Першая квадра
18 студзеня.
Месяц у сузор'і Рака.

Сонца

	Уход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	9.10	17.34	8.24
Віцебск	9.05	17.18	8.13
Магілёў	9.00	17.24	8.24
Гомель	8.50	17.27	8.37
Гродна	9.24	17.50	8.26
Брэст	9.18	17.57	8.39

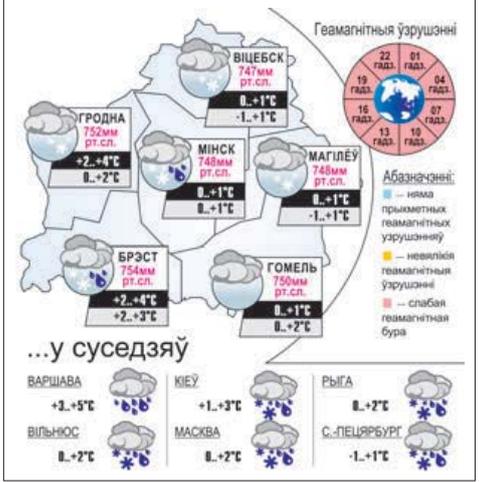
Імяніны

Пр. Мікаіла, Мікаіла, Уладзіміра, Фёдора, К. Мілены, Рафала, Роберта, Фелікса, Феліцыі, Францішка, Цімафея, Эрыка.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

ЗАЎТРА

Даты Падзеі Людзі

24 СТУДЗЕНЯ
1904 год — нарадзіўся (в. Шутовічы, цяпер у Сморгонскім раёне) Янка Шутовіч (Іван Іосіфавіч Шутовіч), беларускі грамадскі і культурны дзеяч, літаратуразнаўца, кнігавыдавец.
 У 1935—1939 гадах быў выдаўцом і адказным рэдактарам літаратурна-навуковага часопіса «Калосес», у якім друкаваліся творы М. Танка, В. Таўлая, Я. Драздовіча і інш. Кіраваў міжарганізацыйным сакратарыятам па справах беларускіх школ на тэрыторыі Заходняй Беларусі. Пісаў артыкулы па пытаннях беларускай мовы, захавання помнікаў беларускай культуры. Выявіў у архіве рукапіс рамана М. Гарэцкага «Віленскія камунары».

1909 год — нарадзіўся (в. Зачэпічы, цяпер у Дзятлаўскім раёне) Пятрусь Граніт (Іван Пятровіч Івашэвіч), беларускі паэт. Удзельнічаў у рэвалюцыйна-вызваленчай барацьбе ў Заходняй Беларусі і партызанскім руху ў Беларусі ў Вялікую Айчынную вайну. Друкавацца пачаў у 1933 годзе. Асноўная тэма паэтычных твораў да верасня 1939-га — лёс вясковай беднаты. Заклікаў працоўных Заходняй Беларусі да ўз'яднання з БССР. У пасляваеннай творчасці пераважалі грамадскія матывы. Пісаў таксама вершы для дзяцей.

1939 год — у Мінску заснавана Дзяржаўная карцінная галерэя БССР (адкрыта 8 лістапада 1939 года, у час Айчынай вайны была разрабавана захопнікамі, у 1947-м аднавіла дзейнасць, з 1957 года — Дзяржаўны, з 1993-га — Нацыянальны мастацкі музей Рэспублікі Беларусь). У музеі працуюць навуковыя аддзелы: навукова-асветніцкай работы, навукова-фондавы, старажытнабеларускага мастацтва, беларускага сучаснага мастацтва, рускага мастацтва, замежнага мастацтва, навуковай рэстаўрацыі, інфармацыйна-выдавецкай, фо-

талабараторыя, архіў. Калекцыя ўключае творы беларускага, расійскага і заходнеўрапейскага мастацтваў і мастацтва краін Усходу XV—XX ст.ст. Беларускае мастацтва прадстаўлена старажытнабеларускім іканапісам, скульптурай, тканінамі і разьбой па дрэве, жывапісам XIX ст., творамі дэкаратыўна-прыкладнага мастацтва, мастацтвам XX ст.

41 год — змова супраць Калігулы, якая скончылася забойствам імператара Рымскай імперыі і яго сям'і і пачаткам праўлення Клаўдыя.

1670 год — нарадзіўся Уільям Конгрыў, англійскі драматург эпохі класіцызму, які стаяў каля вытокаў брытанскай камедыі нораваў і празваны «англійскай Мальерам». Напісаў у агульнай складанасці чатыры камедыі: «Стары халасяк», «Дваяная гульня», «Каханне за каханне» і «Так паступаюць у свеце». Гэтыя п'есы адрозніваюць іскрыстыя дасціпныя дыялогі, сатырычны падатак модных тыпаў і іранічны погляд на прэтэнцыёзныя манеры перыяду сцэнараўскай Рэстаўрацыі.

1944 год — пачалася Корсунь-Шаўчэнкаўская наступальная аперацыя саветскіх войск з мэтай знішчэння Корсунь-Шаўчэнкаўскай групоўкі вермахта. З'яўляецца часткай стратэгічнага наступлення саветскіх войск на Правабярэжнай Украіне (Дняпроўска-Карпацкая аперацыя, першы са знакамітых дзесяці сталінскіх удараў). Аперацыя завяршылася 17 лютага 1944 г. ліквідацыйнай катла і частковым разгромом акружанай групоўкі праціўніка.

1984 год — выпушчаны першы персанальны камп'ютар Apple Macintosh.

МАРК ТУЛІЙ ЦЫЦЭРОН:
 «Улюбёны ў сябе сапернік не мае».

УСМІХНЕМСЯ

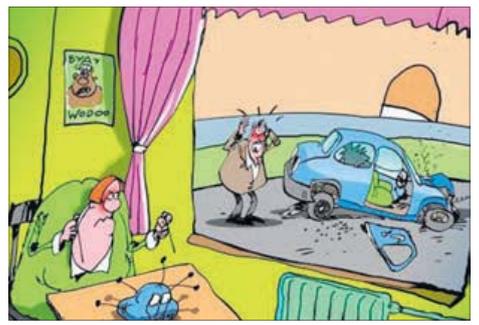
Стала вядома, з-за чаго ў свой час сарваліся заручыны акцёраў Жана Рэно і Меган Фокс.

Явеста раптам зразумела, што пасля вяселля яна стане Рэно Меган.

У кагосьці з суседзях ёсць бясплатны вайфай пад назвай «Карыстайся на здароўе». Працуе увесь дзень, хуткасьць добрая, але ёсць адно АЛЕ: роўна ў 21.00 ён

— А мы нядрэнна б глядзелі разам, — сказаў Калабок Вершыню без галавы.

Наша настаўніца спытала, якая ў яна любімая хуткасьць добрая, але ёсць адно АЛЕ: роўна ў 21.00 ён

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчэнне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар **КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**.
АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.
ТЭЛЕФОНЫ У МІНСКУ: прыёмнай — 311 17 13 (гэл.факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.
ПРЫЁМНЫЯ РЕКЛАМНЫЯ ТЭЛ.ФАКС: 311 17 27, 311 17 27.
 e-mail: reklama@zviazda.by

Афіцыйны афіцыйны матэрыял інфармацыі, адраснага па надвор'і ідэнтыфікацыі факт. Іх меркаванні не з'яўляюцца суадпавядальнымі з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пisma. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by
 (для зваротаў): zvarot@zviazda.by
e-mail: info@zviazda.by
 Газета адрэкаваная ў Рэспубліканскім унітарным прапрыйстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку», ЛП № 3820000007687 ад 30.04.2004, 220013, Мінск, прасп. Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 12.292. Індэкс 63850. Зак. № 31.
 Нумар налічаны ў 19.30
 23 студзеня 2024 года.